

Voorwoord

Ieder kind heeft recht op onderwijs en verdient de kans zich te ontwikkelen. Maar een zorgeloze schooltijd is helaas niet voor elke jongere vanzelfsprekend.

Binnen het Regionaal Bureau Leren (RBL) West-Brabant werken zestien gemeenten samen om schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten onder jongeren van 5 tot 23 jaar tegen te gaan. De medewerkers van de verschillende gemeenten werken op of met de verschillende scholen in de hele regio. Wanneer school (tijdelijk) niet de beste optie voor een jongere blijkt te zijn, werken we samen met onze ketenpartners op een andere manier aan de ontwikkeling van de jongere. We spreken daarbij niet over, maar met de jeugdigen en/of hun ouders. Het doel daarbij is een stabiele en zo zelfstandig mogelijke plaats in de maatschappij.

De laatste jaren zien we een verschuiving in het accent van onze taak van handhavend naar vooral preventief optreden. Daarbij werken we volgens de MAS (Methodische Aanpak Schoolverzuim). Hoewel werken volgens deze methode intensiever is, kunnen we jeugdigen wel beter helpen naar een duurzame plaats in de maatschappij. We hebben meer oog voor de oorzaken van het verzuim en proberen jeugdigen te ondersteunen deze oorzaken op te lossen. Gezien en gehoord voelen, denken en handelen vanuit kansen en oplossingen en vanuit samen naar een juiste vervolgstap voor de jongeren zijn belangrijker dan ooit. We zoeken hiervoor waar nodig de verbinding met ketenpartners en zoeken samen naar mogelijkheden om, waar mogelijk, onderwijs en werk of zorg te combineren. In het interview met Lazlo van Donkelaar in dit jaarverslag lees je meer over de onderwijs- en zorgroute (OZA-route).

Als we zien dat dat nodig is, stappen we (uiteraard weloverwogen) af van de gebaande paden als we zien dat dit een jongere helpt richting die duurzame plaats in de maatschappij. We werken ketenoverstijgend en volgens de bedoeling. In het interview met 3 jongeren en Demi van Baal Het Opleidingscentrum lees je dat dit goed uit kan pakken voor sommige jeugdigen.

Handhaven is voor ons een instrument geworden dat we alleen inzetten als het écht bijdraagt aan de ontwikkeling van de jongere. In situaties waarbij we geen andere mogelijkheden meer zien om jeugdigen te bewegen stappen richting een duurzame plaats in de maatschappij te zetten. We handhaven dus alleen waar het echt moet.

Deze manier van werken past in het sociaal domein en het draagt bij aan het terugdringen van de kosten van jeugdhulpverlening. Zoals gezegd, is deze manier van werken wel intensiever. Daarnaast is de problematiek van de jongeren toegenomen en/of verzaamd. Dit vraagt veel van de medewerkers, ook als het gaat om de juiste tijd en aandacht voor de jongeren. Verzwaring van het werk wordt landelijk herkend en is daarom onderwerp van gesprek. Komende maanden komt de landelijke branchevereniging met richtlijnen voor gemeenten om de inrichting hierop aan te laten sluiten. In de doorontwikkeling GR voeren hier ook met elkaar het gesprek over. Hoe willen we het RBL inrichten? Passend bij de uitvoering, zodat we de jongeren duurzaam helpen en de juiste aandacht geven die nodig is. Dit blijft een aandachtspunt om met elkaar te volgen.

Hoewel corona een kleinere rol speelde dit schooljaar, hebben we ook dit jaar weer te maken gehad met een korte periode dat scholen gesloten werden. Daarnaast begonnen we andere effecten te merken van de pandemie. Daarbij valt te denken aan psychische gevolgen bij jeugdigen, leerachterstanden en de gevolgen van de kansenongelijkheid, omdat niet iedere jeugdige bijvoorbeeld voldoende faciliteiten had tijdens de pandemie. In een interview met 2 scholen, het DaVinci college en Curio Scala, lees je hier meer over in dit jaarverslag.

De belangrijkste gegevens en cijfers van het schooljaar 2021-2022 vindt u in dit jaarverslag. Zoals gewoonlijk geheel digitaal, zodat u als lezer sneller de juiste gegevens kunt vinden en kunt inzoomen op de onderwerpen waar u meer over wil weten.

Wilt u meer weten over het RBL West-Brabant, onze manier van werken en de uitdagingen waar we voor staan? Neem dan contact met ons op via (076) 529 81 10 of info@rblwest-brabant.nl. We horen graag van u.

Inleiding 1/2

De Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten is beter bekend onder de naam Regionaal Bureau Leren West-Brabant. Alle zestien deelnemende gemeenten hebben hun administratie overgedragen aan het RBL West-Brabant. Voor zeven gemeenten voert het RBL sindsdien ook de uitvoerende taken uit. Het gaat om het dagelijks werk van leerplichtambtenaren en RMC trajectbegeleiders.

Zowel de samenwerking op administratief vlak als de samenwerking in de uitvoering leveren voordelen op bij het voorkomen en terugdringen van schoolverzuim en schooluitval. Leerlingen en studenten gaan immers lang niet altijd naar een school of onderwijsinstelling in hun woongemeente. Als verzuim- en uitvalproblematiek de gemeentegrenzen overschrijdt, is het verstandig ook de oplossing ervan over gemeentegrenzen heen te organiseren.

Eén regionale leerlingenadministratie, met dagelijkse koppelingen naar de gemeentelijke Basisregistraties Persoonsgegevens (BRP's), DUO (het onderdeel van het ministerie van OCW dat verzuimmeldingen en school in- en uitschrijvingen registreert) en Suwinet (een systeem waarin gemeenten en overheidsinstanties (inkomens)gegevens delen), zorgt ervoor dat de kans minimaal wordt dat jongeren die verhuizen binnen de regio of naar school gaan in een andere gemeente dan hun woongemeente, uit zicht raken.

Het recht op onderwijs en ontwikkeling van de jongeren in onze gemeenten staat centraal in onze dienstverlening. In de huidige tijd waarin met name de problematiek bij de jongeren gecompliceerder wordt, doet deze manier van werken des te meer recht aan de omvang en aard van onze werkzaamheden.

In de regio wordt in 4 gebieden met elkaar samengewerkt op het niveau van de uitvoering van de leerplichttaken, dit zijn:

- De gemeenten Breda, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Drimmelen, Moerdijk, Oosterhout en Geertruidenberg. Deze samenwerking wordt aangeduid met 'niveau 2'.
- De gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Roosendaal, Steenbergen en Woensdrecht (oftewel team West)
- De gemeente Altena
- De gemeenten Etten-Leur, Rucphen en Zundert. Deze samenwerking wordt aangeduid met 'niveau 2A'.

De bovengenoemde 4 verschillende samenwerkingen in de regio op het gebied van leerplicht vinden elkaar frequent in het ingevoerde functioneel overleg. Het functioneel overleg stimuleert de onderlinge samenwerking en bevordert regionale afstemming.

Anderzijds vindt er in de regio samenwerking plaats met externe netwerkpartners op het terrein van passend onderwijs, jeugdbeleid en participatiewetgeving.

Inleiding 2/2

Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten worden in de praktijk niet afgebakend door gemeentegrenzen. Daarom is intergemeentelijke samenwerking van groot belang om er effectief tegen te kunnen optreden. Onze speerpunten zijn het voorkomen en verminderen van schoolverzuim, het borgen van het recht op onderwijs en het terugdringen van voortijdig schoolverlaten. RBL West-Brabant vertaalt dit operationeel door onder andere te werken in flexibele teams van leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders en zoveel mogelijk de werkwijzen te harmoniseren in de regio. Beleidsmatig wordt ingezet op de samenwerking met netwerkpartners op het terrein van passend onderwijs, jeugdbeleid en participatiewetgeving; op uitvoerend vlak wordt hierop ook ingezet, maar dient zich toch bezorgdheid aan. We verwijzen onder andere naar de tekstballon op deze pagina.

Missie

Iedere West-Brabantse jongere zonder startkwalificatie zit op een passende school, is op weg naar een startkwalificatie of wordt begeleid naar de voor hem of haar hoogst haalbare startpositie in de maatschappij. Dit doen we niet alleen; daarvoor is samenwerking op bestuurlijk, beleids- en uitvoerend niveau nodig.

Visie

We leveren daarvoor individueel maatwerk binnen de kaders van de Leerplichtwet en RMC-wetgeving en doen daarbij een beroep op de verantwoordelijkheid van jongeren, ouders, scholen en relevante netwerkpartners in het sociaal domein.

Kernwaarden

Recht op onderwijs, transparantie, gelijke kansen, integriteit, respect voor het individu en samenwerken met anderen zijn daarbij onze kernwaarden.

Leesbaarheid jaarverslag 2021-2022

Hoewel de coronamaatregelen het afgelopen schooljaar beperkter waren dan die het jaar daarvoor, heeft corona nog wel degelijk impact gehad op de (schoolgaande) jongeren. Dit maakt het één-op-één vergelijken van de cijfers met die van voorgaande jaren dit jaar lastig.

Waar we vorig jaar nog last hadden van de overgang naar JVS3, is de impact hiervan dit jaar minder groot. Peildata zijn bijvoorbeeld weer vergelijkbaar met die van vorig jaar. Nu we het centrale registratiesysteem en de mogelijkheden daarvan steeds beter leren kennen, gaan we echter ook anders naar de gegevens kijken die uit dit systeem komen. Daar waar we door voortschrijdend inzicht bepaalde cijfers op een andere manier bekeken hebben ten opzichte van voorgaande jaren, hebben we dat in het verslag vermeld. In dit jaarverslag wordt daarom niet alleen naar de cijfers gekeken, maar naar het verhaal van afgelopen schooljaar. We kijken naar wat er goed gaat, maar ook naar wat verbeterd kan worden of aandacht verdient. Hiermee zetten we een basis voor de komende jaren.

We merken dat de problemen bij jongeren steeds complexer worden. Hoe zorgen we dan toch voor succes?

“Laten we teruggaan naar de bedoeling van het werk, zodat we jongeren een passend perspectief kunnen bieden. Er wordt al snel gezegd: het kan niet. Laten we nu eens beginnen met: het kan wél. Maar niet altijd binnen de eigen context. Je hebt verbinding nodig, met de jongere én met elkaar. Die gedachtegang brengt je veel verder.” Deze oproep doet Lazlo van Donkelaar in zijn project OZA-route waarin de combinatie tussen onderwijs en zorg voor jongeren centraal staat. Deze oproep geldt niet alleen voor dit project, maar is feitelijk op heel RBL van toepassing.

In dit jaarverslag wordt voornamelijk op het niveau van werkprocessen gerapporteerd. Een werkproces is een term die gebruikt wordt in het Jeugd Volg Systeem (JVS), het systeem waarin alle interventies worden geregistreerd die voor jongeren gedaan worden. Wanneer het niet gaat om het aantal werkprocessen, maar om het aantal jongeren staat dit altijd bij de betreffende tabel vermeld.

We werken met 18 verschillende soorten werkprocessen, zoals de werkprocessen 'Absoluut verzuim' en 'Informatie en advies'. Soms is een werkproces in een kwartier afgehandeld, maar veel vaker gaat het om een investering van minstens een uur. Het aantal contacten wisselt ook, dit kunnen er enkele zijn tot wel 40 contactmomenten met leerling, ouders, school en netwerkpartners.

De peildatum voor de jongerenaantallen die in dit verslag genoemd worden, met name onder 'Doelgroep', is 01-10-2021.

Als in dit jaarverslag wordt gesproken over werkprocessen dan gaat het om de werkprocessen waaraan is gewerkt in de periode van 01-08-2021 tot en met 31-07-2022. Wanneer een tabel informatie weergeeft over een andere periode of peildatum, dan staat dit specifiek bij de tabel vermeld.

De aanduiding '-' in de tabellen betekent 0 of geen.

Cijfers waarstaatjegemeente.nl

Vaak wordt voor cijfers over o.a. absoluut verzuim ook gekeken naar waarstaatjegemeente.nl. Die aantallen komen niet overeen met de aantallen in dit jaarverslag. In het jaarverslag wordt gekeken naar het aantal (afgehandelde) werkprocessen. De informatie op waarstaatjegemeente.nl is gebaseerd op de artikel 25 rapportage oftewel leerplichttelling. Dat betreft het aantal personen waarbij sprake is geweest van vrijstelling, verzuim, proces-verbaal of thuiszitten.

Dit jaarverslag is een dynamisch pdf-bestand. Door middel van verschillende knoppen kunt u gemakkelijk door het document bewegen om snel bij de informatie te komen die voor u interessant is.

In de groene balk onderaan iedere pagina staan de volgende twee knoppen weergegeven.

Inhoud

Laatst bekeken pagina

Bij de meeste tabellen en grafieken staat een knop zodat u kunt doorklikken naar een overzicht op gemeenteniveau.

Gegevens per gemeente

Samenvatting

In het schooljaar 2021-2022 zien we na een aantal jaren van daling door de situatie rondom corona weer een stijging van het aantal verzuimmeldingen. Bij het absoluut verzuim is de stijging voor een groot deel toe te schrijven aan de komst van Oekraïense vluchtelingen. Het aantal meldingen van luxe verzuim is bijna verdubbeld ten opzichte van vorig jaar. De afname van de coronamaatregelen speelt hier een grote rol in. Dit is ook de oorzaak waarom het aantal meldingen relatief verzuim iets gestegen is.

In het algemeen merken we bij alle soorten van verzuim dat de problematiek bij de jongeren steeds complexer wordt. Het vinden van een passende oplossing vraagt steeds meer maatwerk.

Thuiszitters hebben in onze regio de hoogste prioriteit. We stellen alles in het werk om het recht op onderwijs en ontwikkeling voor deze jongeren te waarborgen. Hierbij kijken we niet alleen naar de wettelijke thuiszitters (langdurig relatief verzuim, artikel 25 rapportage), maar juist ook de zorgleerlingen hebben onze aandacht. Dit zijn leerlingen die nog niet aan de definitie van wettelijk verzuim voldoen, maar door hun zorgwekkend ziekteverzuim of beginnend relatief verzuim niet op school zitten. In aantal zijn deze leerlingen ten opzichte van vorig jaar flink toegenomen.

De materie rondom thuiszitters is complex en lastig op te lossen. Dat zien we terug in het aantal casussen dat niet voor het einde van het schooljaar opgelost is.

De meest gebruikte vrijstelling in deze regio blijft de vrijstelling op grond van artikel 5 onder c, het volgen van onderwijs op een school in het buitenland. Zo'n 818 kinderen wonen wel in deze regio, maar volgen in het buitenland (met name in België) onderwijs. Dit is ongeveer gelijk aan het aantal van vorig jaar.

Het aantal 18+ 'ers (zonder startkwalificatie) dat begeleid is door een trajectbegeleider is dit jaar toegenomen. In deze doelgroep zien we dat het aantal jongeren dat gaat werken voor het eerst in een aantal jaar toeneemt. De krapte op de arbeidsmarkt is hier een oorzaak van.

In onze regio zien we dat het percentage voortijdig schoolverlaters dit jaar weer iets gestegen is van 1,7% naar 2,0%. Het landelijk percentage is 1,87%. Daar zitten wij dus iets boven.

Ook in deze cijfers zien we de aantrekkingskracht van de krappe arbeidsmarkt terug. Op dit moment is werk een aantrekkelijk alternatief voor school. We zien dan ook dat steeds meer jongeren de keuze hiervoor maken. Daarnaast is opvallend dat een groot deel van de VSV'ers niet eerder een schoolinschrijving heeft gehad. Dit betreft met name arbeidsmigranten, buitenlandse studenten en vluchtelingen.

De verschillende projecten die we als RBL inzetten om de VSV'ers op weg te helpen laten positieve resultaten zien. Het betreft OnMyWay, Vanget en NEET.

De cijfers van dit jaar laten ook zien dat de doelgroep Kwetsbare jongeren en nieuwkomers binnen VSV groot is. Zij verdienen een aangepaste aanpak die verder uitgewerkt gaat worden.

De pandemie en de gevolgen die deze heeft op het onderwijs zijn nog niet voorbij. We zien dat het aantal verzuimmeldingen langzaam weer richting het aantal van voor de pandemie gaat. Een groter gevolg van de pandemie die we waarnemen is het gevolg op de psychische gezondheid van de jongeren. Ook de leerachterstanden en toenemende kansenongelijkheid zien we terug. Hoewel het wellicht tegenstrijdig klinkt, zien we dit jaar ook dat juist de terugkeer naar fysiek onderwijs voor een aantal jongeren lastig is. Jongeren die uitgevallen zijn van school hebben steeds vaker hulp nodig op meerdere leefgebieden. De begeleiding kost hierdoor meer tijd en is intensiever.

Doelgroep RBL West-Brabant

Deze tabellen betreffen het aantal jongeren van 5 tot 23 jaar van de 16 gemeenten die bij de gemeenschappelijke regeling zijn aangesloten. De peildatum is 01-10-2021.

Schoolgaande jongeren naar type onderwijs	01-10-2020	01-10-2021
Primair onderwijs*	48.398	48.284
Speciaal onderwijs	1.441	1.517
Voortgezet onderwijs	37.259	37.064
Voortgezet speciaal onderwijs	1.382	1.358
Middelbaar beroepsonderwijs	20.487	17.157
Totaal	108.967	105.380
Geen schoolinschrijving	26.194	33.361

gegevens per gemeente

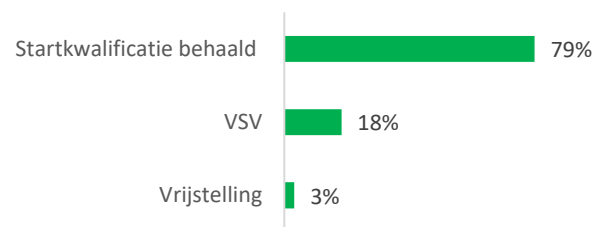
* Het Speciaal Basisonderwijs (SBO) wordt in dit jaarverslag, zoals in de wetgeving (Wet Primair Onderwijs (WPO) en Wet Expertise Centra (WEC)) is aangegeven, gerekend tot de categorie Primair Onderwijs (PO).

Leerplichtstatus van jongeren in alle aangesloten gemeenten	01-10-2020	01-10-2021
Leerplichtig	80.089	80.322
Kwalificatieplichtig	14.780	14.521
Boven leerplichtig*	12.428	14.186
Startkwalificatie behaald**	27.864	29.712
Totaal	135.161	138.741

gegevens per gemeente

* 18-23 jarigen die onderwijs volgen en nog geen startkwalificatie hebben behaald
 ** vwo-, havo- of mbo-diploma op niveau 2 of hoger

Onderverdeling geen schoolinschrijving

Leerplicht en kwalificatieplicht

Vrijstelling

Verzuim

Thuiszitters

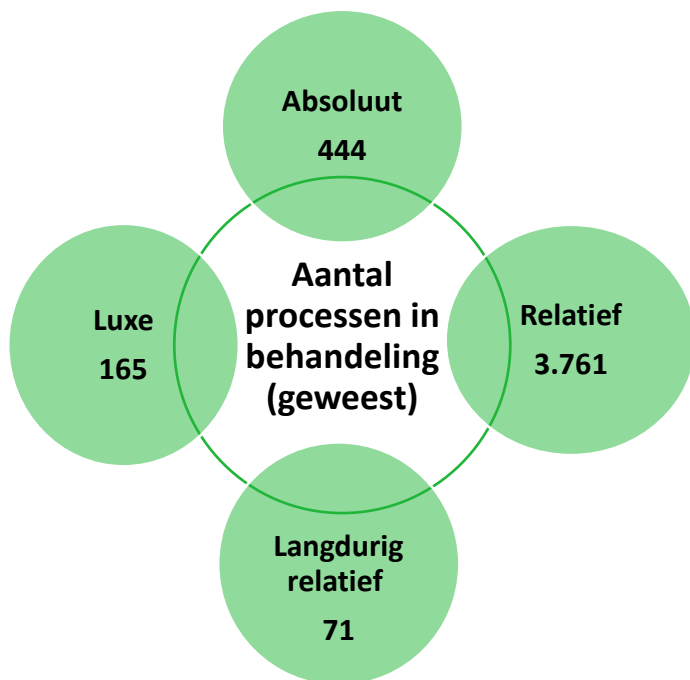
Overig

Verzuim

3.473

Jongeren hebben één of meer types verzuimmeldingen

Het RBL benadrukt het belang van het melden van verzuim. Alle medewerkers van het RBL West-Brabant zetten in op een betere registratie en melding door de scholen. Frequent contact met en bezoek aan de scholen is één van de voorwaarden om het verzuim goed in beeld én geregistreerd te krijgen.

Het aantal werkprocessen is hoger dan het aantal leerlingen. Dit betekent dat er in sommige gevallen sprake was van meerdere verzuimmeldingen bij één leerling.

We onderscheiden de volgende types verzuim:

- Absoluut:** leer- of kwalificatieplichtige leerling zonder schoolinschrijving
- Relatief:** leer- of kwalificatieplichtige leerling met schoolinschrijving en verzuimt zonder geldige reden (les- of praktijktijd)
- Langdurig relatief:** leer- of kwalificatieplichtige leerling met schoolinschrijving en er is sprake van ongeoorloofd verzuim dat langer dan vier weken duurt
- Luxe:** leer- of kwalificatieplichtige leerling gaat zonder toestemming tijdens de schoolperiode met vakantie

4,07% = verzuimpercentage relatief en luxe verzuim

Dit is de verhouding tussen het aantal leerlingen van 5 tot 18 jaar en het aantal werkprocessen relatief en luxe verzuim (2020-2021: 3,93%, 2019-2020: 3,99 en 2018-2019: 4,45%)

In 2021-2022 zien we een daling in het langdurig relatief verzuim. Daarentegen is het absoluut verzuim wat gestegen. Een groot deel hiervan is te verklaren door de komst van Oekraïense vluchtelingen. Ook relatief verzuim is iets gestegen ten opzichte van vorig jaar.

In het luxe verzuim zien we wel een flinke stijging: van 82 in 2020-2021 naar 165 in dit schooljaar. Vermoedelijk is dit verzuim toegenomen, doordat coronarestricties werden opgeheven na het voorjaar van 2022. Er mocht weer meer, mensen konden weer makkelijker een weekendje weg of op vakantie en dit was waarschijnlijk aanleiding om leerlingen tijdelijk van school te houden.

Absoluut verzuim

444 werkprocessen 'absoluut verzuim' die door de leerplichtambtenaren in behandeling zijn genomen (2020-2021: 299, 2019-2020: 254 en 2018-2019: 328).

Vanaf hier gaat het niet meer om het aantal jongeren in West-Brabant maar om het aantal werkprocessen dat door het RBL West-Brabant in behandeling werd genomen.

Leerplichtige jongeren zonder schoolinschrijving hebben de hoogste prioriteit. De leerplichtambtenaar zal alles in het werk stellen om absoluut verzuim op te lossen. Bij Absoluut Verzuim hebben we echter ook regelmatig te maken met meldingen die achteraf onterecht blijken te zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om jongeren waarvan de schoolinschrijving (nog) niet goed is doorgekomen of jongeren die in het buitenland op school zitten maar waarvan de ouders vergeten zijn een vrijstelling aan te vragen. Het is dus zaak dat we kort op deze meldingen zitten en goed beoordelen of het om een terechte melding gaat of niet. De regionale administratie heeft hier een belangrijke ondersteunende rol in. Door middel van proactief benaderen van jongeren en ouders proberen zij zoveel mogelijk onterechte meldingen te voorkomen of zo snel mogelijk op te lossen.

In deze tabel is het aantal werkprocessen gespecificeerd naar het type onderwijs dat de leerling volgde.

Onderwijssoort	2020-2021	2021-2022
Primair onderwijs	60	77
Speciaal onderwijs	14	11
Voortgezet onderwijs	50	43
Voortgezet speciaal onderwijs	20	14
Middelbaar beroepsonderwijs	55	40
Geen onderwijs	100	259
Totaal	299	444

gegevens per gemeente

Resultaat interventie	2020-2021	2021-2022
(Terug) naar school	109	111
Heeft een vrijstelling (aangevraagd)	53	59
Verhuisd	28	40
Onterechte melding	30	27
Overdracht RMC	23	25
Anders*	12	16
Totaal	255	278
Nog lopend aan eind van schooljaar	41	166

*Anders: Hieronder vallen de volgende uitstroomredenen: hoogst haalbare bereikt, Onbekend (conversie), Doorverwijzing hulpverlening en Onderzoek BRP

gegevens per gemeente

Bovenstaande tabel geeft weer hoe meldingen van absoluut verzuim door leerplichtambtenaren zijn afgerond.

Steeds vaker wordt, conform de MAS-methode, op een andere manier dan met sanctionerend optreden geprobeerd de leerling (samen met de lokale partners) terug naar school te leiden, via begeleiding of inschakeling van de juiste hulpverlening. Ondanks alle inspanningen lukt het niet om alle leerlingen binnen een schooljaar op school te krijgen / houden. We zien ook dat het aantal werkprocessen dat het schooljaar overschrijdt, dit jaar flink is toegenomen. Dit ligt in lijn met de toegenomen complexiteit van de problematiek waar de jongeren mee te maken hebben. Dit maakt het (terug)begeleiden van de jongeren naar school een lastige taak.

Relatief verzuim

3.761

werkprocessen 'Relatief verzuim' die door de leerplichtambtenaren in behandeling zijn genomen
(2020-2021: 3.635, 2019-2020: 3.664 en 2018-2019: 4.128)

In deze tabel staat het aantal werkprocessen gespecificeerd naar het type onderwijs dat de leerling volgde.

Onderwijssoort	2020-2021	2021-2022
Primair onderwijs	372	268
Speciaal onderwijs	38	37
Voortgezet onderwijs	2.196	2.247
Voortgezet speciaal onderwijs	198	163
Middelbaar beroepsonderwijs	827	1.046
Soort onderwijs niet aangeduid	4	0
Totaal	3.635	3.761

gegevens
per
gemeente

“Een collega zei ooit: we zijn geen leerplichtambtenaren, maar leerrechtactivisten. Zo zie ik dat ook. Wij maken ons sterk voor het leerrecht van alle leerlingen in de regio, waar ze ook vandaan komen”

Aldus Aukje Mulder in het interview met haar en 4 collega's uit de regio over de aanpak van Oekraïense vluchtelingen. Geheel onverwacht kregen we vanaf februari 2022 ineens te maken met een massale toestroom van Oekraïense vluchtelingen. Wat dit betekent voor de leerplichtambtenaren en hun werkzaamheden lees je in [dit interview](#).

Ook bij de aanpak van relatief verzuim wordt gewerkt vanuit de MAS. In onderstaande tabel is te zien wat het resultaat is van de interventies van de leerplichtambtenaar om het verzuim op te lossen. Deze tabel is nieuw in het jaarverslag

Resultaat	2021-2022
Terug naar school van herkomst	2009
Naar een andere school	181
Niet verwijtbaar	151
Doorverwijzing naar hulpverlening	62
Vrijstelling	68
Thuiszitter	38
Ter kennisgeving aangenomen	820
Buiten de regio verhuisd	52
Overig*	247
Totaal	3.628
Nog lopend	133

gegevens
per
gemeente

* Overig bestaat uit: Gelegitimeerd project, Geoorloofd afwezig, Onbekend (conversie), Onterechte melding, Overdracht RMC en Reeds afgedaan in eerder werkproces

Luxe verzuim

165

werkprocessen 'Luxe verzuim' die door de leerplichtambtenaren in behandeling zijn genomen (2020-2021: 82, 2019-2020: 224 en 2018-2019: 277)

We weten uit ervaring dat in een gemeente waar het luxe verzuim als speerpunt onder de aandacht wordt gebracht een reactie ontstaat. De ene school gaat daardoor strakker beleid voeren en staat steeds minder verlof buiten de vakantie toe. Andere scholen gaan meer zelf beslissen en melden minder bij de leerplichtambtenaar. Dit is wettelijk toegestaan. Als het gaat om een verlofaanvraag van minder dan 10 dagen, dan ligt de beslissingsbevoegdheid bij de directie van de school. Over verlofaanvragen van meer dan 10 dagen beslist de leerplichtambtenaar. Wordt er zonder toestemming buiten de schoolvakanties verzuimd, dan spreken we van luxe verzuim.

In deze tabel is het aantal werkprocessen luxe verzuim vermeld naar het type onderwijs dat de leerling volgde. Het aantal werkprocessen luxe verzuim is verdubbeld. Omdat de corona-maatregelen gedurende het jaar afnamen en ook de reismogelijkheden weer toenamen, zien we ook het luxe verzuim weer stijgen. Hoewel we hiermee nog steeds onder het niveau 2019-2020 zitten.

Onderwijssoort	2020-2021	2021-2022
Primair onderwijs	55	110
Speciaal onderwijs	3	5
Voortgezet speciaal onderwijs	3	1
Voortgezet onderwijs	19	40
Middelbaar beroepsonderwijs	2	9
Totaal	82	165

gegevens
per
gemeente

Resultaat	2021-2022
Terug naar school van herkomst	79
Niet verwijtbaar	11
Ter kennisgeving aangenomen	20
Buiten de regio verhuisd	3
Overig*	25
Totaal	138
Nog lopend	27

gegevens
per
gemeente

* Overig bestaat uit: Gelegitimeerd project, Geoorloofd afwezig, Onbekend (conversie), Onterechte melding en Reeds afgedaan in eerder werkproces

Afhandelingen

212 afhandelingen ingezet vanwege absoluut, relatief of luxe verzuim.

511 waarschuwingen afgegeven vanwege relatief verzuim of luxe verzuim (Bij absoluut verzuim zijn geen waarschuwingen afgegeven)

Afhandelingen	Absoluut verzuim		Relatief verzuim		Luxe verzuim	
	2020-2021	2021-2022	2020-2021	2021-2022	2020-2021	2021-2022
Dwang in een civiel kader	-	-	4	2	-	-
Verwijzing Halt	-	-	56	89	-	-
Proces-verbaal (incl. aanvullend en melding SVB)	4	11	70	76	17	34
Totaal	4	11	130	167	17	34
Leerlingen met werkproces(sen)	4	10	116	133	17	34

gegevens per gemeente

Verzuim leidt niet altijd tot een proces-verbaal, vaak wordt er een waarschuwing gegeven aan de jongere. Dit kan een mondelinge of schriftelijke waarschuwing zijn zonder een gesprek, of een schriftelijke waarschuwing na een gesprek met de jongere.

Waarschuwingen	Relatief verzuim		Luxe verzuim	
	2020-2021	2021-2022	2020-2021	2021-2022
Mondelinge waarschuwing	194	147	-	-
Schriftelijke waarschuwing na gesprek	259	263	-	-
Schriftelijke waarschuwing zonder gesprek	240	78	-	-
Waarschuwingen luxe verzuim	-	-	27	23
Totaal	693	488	27	23
Leerlingen met werkproces(sen)	642	451	27	21

gegevens per gemeente

Een afhandeling is een maatregel waarmee de Leerplichtwet kan worden gehandhaafd. Een afhandeling willen we zo min mogelijk inzetten. We kijken altijd eerst naar andere oplossingsmogelijkheden. Alleen wanneer het echt helpend is voor de jongere, wordt een afhandeling ingezet.

Afhandelingen zijn gebonden aan regels van het Openbaar Ministerie of de Raad van de Kinderbescherming. Afhankelijk van de situatie kunnen de volgende afhandelingen worden toegepast: Halt-verwijzing, het opmaken van een proces-verbaal, dwang in een civiel kader, of een waarschuwing.

Halt-verwijzingen en processen-verbaal worden altijd besproken met het Openbaar Ministerie. Er zijn minder leerlingen dan werkprocessen: sommige leerlingen hebben meerdere afhandelingen op hun naam (recidive).

Vrijstelling

1.242

vrijstellingen van inschrijving zijn afgegeven
(2020-2021: 1.192, 2019-2020: 1.237 en 2018-2019: 1.210)

De Leerplichtwet 1969 definieert een aantal gronden waarop vrijstelling van de leerplicht van rechtswege ontstaat of mag worden verleend. De gronden lopen uiteen van lichamelijke of psychische belemmeringen om volledig dagonderwijs te volgen, tot bezwaar tegen de richting van de school of het op een andere manier volgen van voldoende onderwijs.

Bij de behandeling van een vrijstelling wordt altijd gekeken naar de reden van de aanvraag en het onderwijsbelang van het kind. Daarnaast stemt de leerplichtambtenaar af met het samenwerkingsverband PO of VO, omdat zij het beste zicht hebben op wat mogelijk nog wel kan op het gebied van onderwijs. En wordt afgestemd met het Sociaal Domein van de gemeente.

We hebben van oudsher te maken met een relatief grote groep leerlingen die in België op school zit, met name in de gemeenten langs de grens. Naast de officiële vrijstellingen uit de Leerplichtwet 1969 krijgen we ook af en toe te maken met jongeren die in principe niet in aanmerking komen voor een vrijstelling, maar waarvan we wel van mening zijn dat naar school gaan (tijdelijk) geen goede oplossing is. Om voor deze jongeren een maatwerkoplossing te bieden kan een gedoogbeschikking helpend zijn.

Hiermee geven we akkoord dat de jongere (tijdelijk) niet naar school hoeft. Deze oplossing is controversieel en zowel landelijk als binnen de regio regelmatig een punt van discussie. Het is immers wettelijk niet toegestaan. Er wordt divers op gehandeld. Op gemeente niveau, maar ook door medewerkers onderling. We zijn zoekende hoe hiermee om te gaan. Binnen de regio is er daarom behoefte aan een eenduidig beleid op dit vlak. Komend schooljaar 2022-2023 staat het op de agenda van de RMC route om dit beleid verder vorm te geven.

Een vrijstelling kan worden afgegeven voor (een gedeelte van) een schooljaar. In de tabel hieronder staan de vrijstellingen die dit schooljaar zijn afgegeven.

Aantallen van soorten vrijstellingen	2020-2021	2021-2022
Artikel 3a vervangende leerplicht 14 jarigen	2	4
Artikel 3b vervangende leerplicht laatste leerplichtige jaar	-	3
Artikel 5 onder a vrijstelling van inschrijving op een school wegens lichamelijke of psychische ongeschiktheid	262	277
Artikel 5 onder b vrijstelling van inschrijving op een school wegens bezwaar tegen de richting van het onderwijs	41	52
Artikel 5 onder c vrijstelling van inschrijving op een school wegens inschrijving op een school in het buitenland	821	818
Artikel 5a trekkende bevolking	1	1
Artikel 15 vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs	65	87
Totaal	1.192	1.242
Gedoogbeschikkingen	89	82

gegevens
per
gemeente

Thuiszitters

6% van het totaal aantal thuiszitters betreft **wettelijk verzuim** (langdurig relatief verzuim)

27% van het totaal aantal thuiszitters betreft **niet-wettelijk verzuim** (zorgleerlingen)

Thuiszitters zijn jongeren die zonder onderwijs thuis zitten omdat hun problematiek (volledige) deelname in een reguliere of speciale onderwijssetting onmogelijk maakt. Deze jongeren hebben binnen het RBL onze prioriteit. We stellen alles in het werk om het recht op onderwijs en ontwikkeling ook voor deze jongeren te waarborgen.

Thuiszitters zijn onder te verdelen in 4 categorieën:

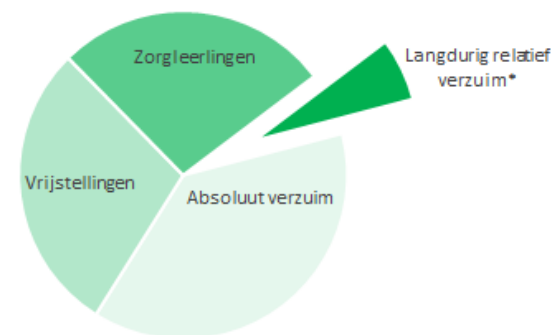
- **Langdurig relatief verzuim***; dit zijn leerplichtige jongeren die staan ingeschreven op een school en deze zonder geldige reden langer dan een aaneengesloten periode van 4 weken niet bezoeken. Dit worden ook wel de wettelijke thuiszitters genoemd
- **Absoluut verzuim**: dit zijn leerplichtige jongeren die niet staan ingeschreven op een school. Zij gaan dus niet naar school en vallen daarmee onder de thuiszitters
- **Vrijstellingen**: dit zijn jongeren die op basis van een specifieke situatie (zoals een ernstige meervoudige handicap) zijn vrijgesteld van de leerplicht
- **Zorgleerlingen**; dit zijn leerplichtige jongeren die intensievere aandacht nodig hebben met zorgwekkend ziekteverzuim of beginnend (relatief) verzuim. De aanleiding van hun afwezigheid is vaak de reden van zorg waardoor deze jongeren preventief worden benaderd om verder thuiszitten en schooluitval te voorkomen. Dit worden ook wel de niet-wettelijke thuiszitters genoemd.

- *Het ministerie van OCW hanteert deze categorie als definitie voor Thuiszitters. In de artikel 25 rapportages zijn dit dan ook de aantallen waarover we rapporteren

Als we het over Thuiszitters hebben in dit jaarverslag, hebben we het vooral over de categorie 'Langdurig relatief verzuim' en 'Zorgleerlingen'. Zie ook volgende pagina's. Over de categorieën 'Absoluut verzuim' en 'Vrijstellingen' wordt apart gerapporteerd.

Thuiszitters	2020-2021	2021-2022
Langdurig relatief verzuim*	88	72
Absoluut verzuim	293	435
Vrijstellingen	303	329
Zorgleerlingen	191	310
Totaal	875	1.146

In bovenstaande tabel staat een indicatie van het totaal aantal thuiszitters in de regio. Met name het aantal thuiszitters vanuit vrijstellingen is lastig te duiden. In dit jaarverslag gaan we uit van alle jongeren met een vrijstelling 5 onder a en 5 onder b. Het aantal Zorgleerlingen komt tot stand door te kijken naar het totaal aantal jongeren met het werkproces Thuiszitter en hier het aantal Langdurig relatief verzuimers vanaf te halen.

Thuiszitters, langdurig relatief verzuim

72

personen waarbij 'Langdurig relatief verzuim' is gemeld die door de leerplichtambtenaren in behandeling zijn genomen (2020-2021: 88, 2019-2020: 101, 2018-2019: 125)

80%

van de langdurig relatief verzuimers in deze regio zat langer dan 3 maanden thuis in schooljaar 2021-2022 (2020-2021: 76%, 2019-2020: 83%, 2018-2019: 79%).

In deze tabel is het aantal langdurig relatief verzuimers vermeld naar het type onderwijs dat de leerling volgde. Deze West-Brabantse jongeren zaten op enig moment 4 weken of langer ongeoorloofd thuis. In ongeveer de helft van de gevallen is het langdurig relatief verzuim binnen het schooljaar opgelost.

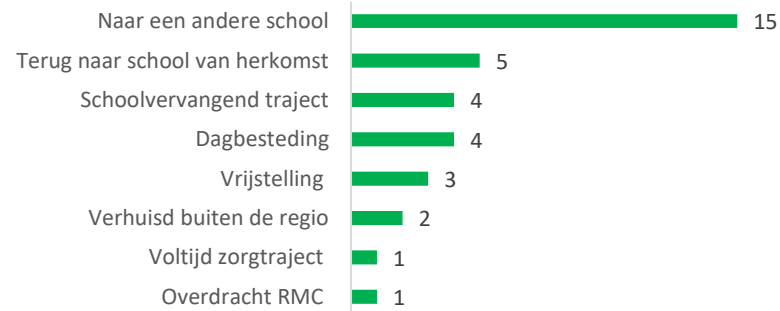
Onderwijssoort	2020-2021	2021-2022
Primair onderwijs (incl. SBO)	22	9
Voortgezet speciaal onderwijs	27	21
Voortgezet onderwijs	39	37
Middelbaar beroepsonderwijs	0	5
Totaal gemelde langdurig relatief verzuimers	88	72
Totaal opgelost (incl. 18 jaar geworden of verhuisd)	67	35
Totaal openstaand (actuele LRV)	21	37

gegevens per gemeente

Oorzaak

Resultaat

Bron: artikel 25 rapportage (leerplichttelling)

Peildatum: 01-08-2022

Periode: schooljaar 2021-2022

Thuiszitters, zorgleerlingen

310

Jongeren voldoen (nog) niet aan de wettelijke definitie van een Thuiszitter, maar zijn niet op school aanwezig vanwege hun zorgwekkend ziekteverzuim of beginnend relatief verzuim. Hier is sprake van **niet-wettelijke thuiszitters**.
(2020-2021: 191, 2019-2020: 163, 2018-2019: 140)

De **zorgen om deze jongeren** zijn groot, ze worden preventief benaderd om erger te voorkomen.

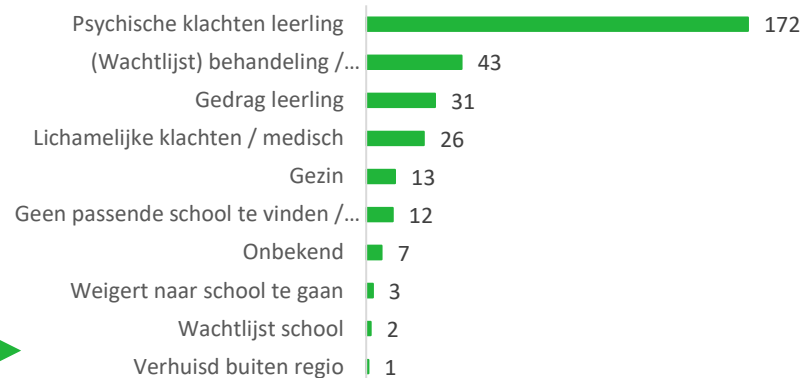
In onderstaande tabel is het aantal zorgleerlingen vermeld naar het type onderwijs.

In de grafieken aan de rechterkant is te zien wat de oorzaak is die is vastgelegd in het werkproces Thuiszitter dat is aangemaakt bij deze leerlingen. Daarnaast is voor de werkprocessen die zijn afgesloten ook het resultaat zichtbaar gemaakt. Hier ziet u hoe het thuiszitten is opgelost. Deze gegevens worden dit jaar voor het eerst inzichtelijk gemaakt. Daarom zijn cijfers van vorig jaar niet beschikbaar.

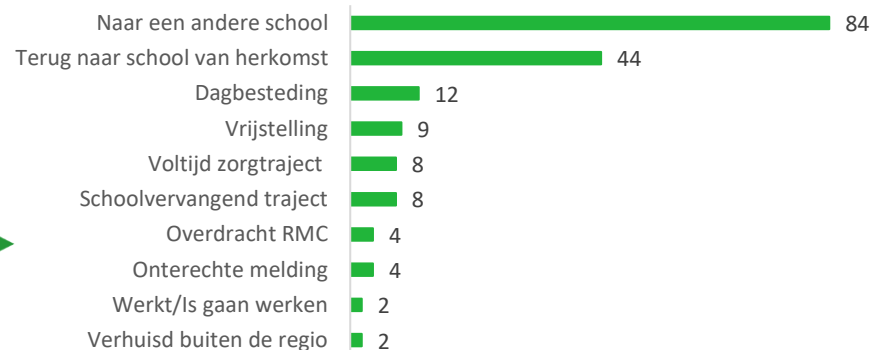
Onderwijssoort	2021-2022
Primair onderwijs (incl. SBO)	73
Voortgezet speciaal onderwijs	55
Voortgezet onderwijs	173
Middelbaar beroepsonderwijs	9
Totaal gemelde langdurig relatief verzuimers	310
Totaal afgesloten	171
Nog openstaand (actuele zorgleerlingen)	133

gegevens per gemeente

Oorzaak

Resultaat

Overig

In deze tabel zijn de overige leerplicht en/of kwalificatieplicht werkprocessen vermeld die zijn afgehandeld.

Onderwijssoort	2020-2021	2021-2022
Zorgadviesteam serieuze zorgsignalen die mogelijk gaan leiden tot verzuim of uitval	417	465
Informatie en advies vragen van diverse aard die beantwoord worden	3.538	3.393
Monitoring 18- indien na afsluiting van een werkproces toch behoefte is een tijdje de vinger aan de pols te houden	125	95
Dreigende verwijdering meldingen van school dat een leerling verwijderd dreigt te worden, waardoor mogelijk schooluitval ontstaat	26	31
Verlof gewichtige omstandigheden meer dan 10 dagen Verlofaanvragen van meer dan 10 schooldagen wegens gewichtige omstandigheden artikel 11 onder g van de Leerplichtwet 1969	33	35
Overstap VO-MBO jongeren benaderen die tussen wal en schip dreigen te raken bij de overstap van VO naar MBO	343	1.457
Totaal werkprocessen	4.482	5.476
Totaal leerlingen	3.694	4.624

gegevens
per
gemeente

Dit schooljaar zien we voor veel werkprocessen ongeveer gelijke aantallen als vorig schooljaar. Een grote uitzondering hierop is het werkproces Overstap VO-MBO: dit schooljaar is dit aantal verviervoudigd.

Deze wordt vooral veroorzaakt door de bulk aan meldingen die begin dit schooljaar zijn aangemaakt in de landelijke Voorziening Vroegtijdig Aanmelden (VVA). Deze meldingen werden aangemaakt bij leerlingen waarover zorgen waren met betrekking tot overstap van voortgezet onderwijs naar MBO. De administratie onderzocht deze meldingen en kwam tot de conclusie dat vrijwel al deze leerlingen in de tussentijd goed terecht zijn gekomen. De uitzonderingen waarbij dit niet het geval was, zijn opgepakt door leerplichtambtenaren en/of trajectbegeleiders.

Volgend jaarverslag verwachten wij een daling in dit aantal werkprocessen, omdat de aansluiting met VVA begin schooljaar 2022-2023 landelijk stop gezet.

Hoe krijgen we beweging in complexe casussen van jongeren die vastlopen in het onderwijs?

“Als je met elkaar om tafel gaat zitten, aansluit bij de leefwereld van de jongere en vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid *out of the box* durft te denken, dan kom je bijna altijd tot een passend plan.” Volgens projectleider Lazlo van Donkelaar ligt hier de basis van zijn project OZA-route. Een project waarin per jaar voor 40 tot 50 kwetsbare jongeren die vastlopen in het onderwijs een passende oplossing wordt gezocht zodat de jongere zich kan blijven ontwikkelen. Lees [hier](#) het gehele interview

Regionaal Meld- en Coördinatiepunt en VSV

VSV cijfers van
OCW

RMC
trajectbegeleiding

Vangnet

overig

Voortijdig
schoolverlaters

JIKP
(Jongeren In Kwetsbare Positie)

OnMyWay

RMC trajectbegeleiding

1.950

Werkprocessen die door een leerplichtambtenaar of trajectbegeleider in behandeling zijn genomen in het schooljaar 2021-2022
(2020-2021: 1.594, 2019-2020: 1.823 en 2018-2019: 1.588)

Jongeren boven de 18 jaar die geen onderwijs volgen en ook niet over een startkwalificatie beschikken komen bij RMC in beeld. Deze jongeren worden Voortijdig Schoolverlaters genoemd. De trajectbegeleiders van het RMC proberen ervoor te zorgen dat deze jongeren alsnog een startkwalificatie behalen, via een opleiding of een combinatie van leren en werken.

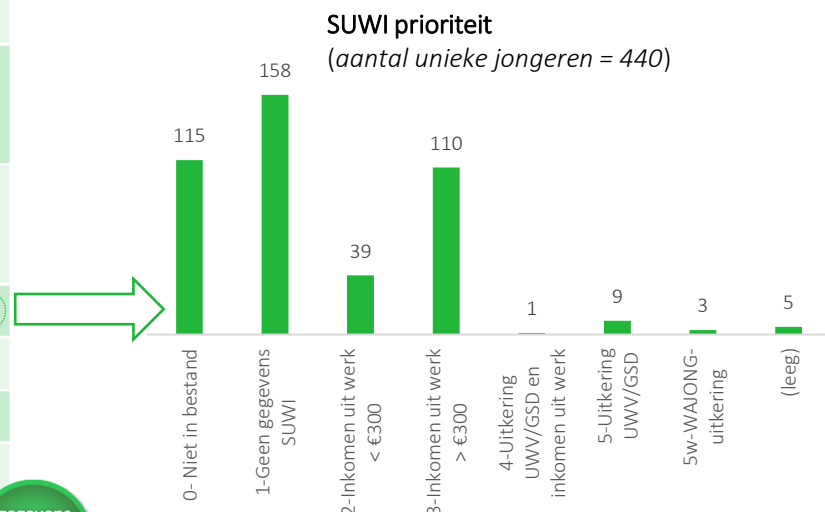
“Hele dagen in de schoolbanken zitten past niet bij deze jongeren. Maar ze willen allemaal iets van hun toekomst maken. Hier krijgen ze die kans”

In [dit artikel](#) vertellen 3 jongeren en Demi van Baal van het Opleidingscentrum West Brabant hoe zij met behulp van het RBL via een andere weg dan de reguliere schoolbanken werken aan hun ontwikkeling en een passende plek in de samenleving.

Resultaat na begeleiding	2020-2021	2021-2022
Geen doelgroep meer: jongeren die 23 zijn geworden, buiten de regio zijn verhuisd, startkwalificatie hebben behaald	40	44
Tijdelijk niet plaatsbaar: jongeren die tijdelijk niet in staat zijn onderwijs te volgen, bijv. omdat er eerst hulpverlening nodig is, ze de taal nog onvoldoende beheersen of een schoolvervangend traject volgen.	194	252
Werk	442	646
Onterechte melding: jongeren bij wie kort na de melding bleek dat er toch sprake was van een schoolinschrijving of startkwalificatie	17	33
Aangemeld bij opleiding: jongeren die al zijn aangemeld voor een opleiding voor het komende schooljaar, maar nog geen schoolinschrijving hebben	163	192
Begeleiding beëindigd, zonder opgaaf van reden door cliënt	353	462
Opleiding (continuering of andere)	169	148
Totaal aantal werkprocessen	1.378	1.777
Nog openstaand	216	173

71 RMC-trajecten zijn preventief opgestart terwijl er nog sprake was van een schoolinschrijving
(2020-2021: 79 2019-2020: 635 en 2018-2019: 403)

gegevens per gemeente

gegevens per gemeente

Jongeren in kwetsbare positie (JKP)

Twee verschillende definities en bronnen:

5.814 Kwetsbare jongeren in **startsets JIKP** van Ministerie van OCW

3.705 Kwetsbare jongeren in **JVS** (actuele informatie)

Startsets JIKP van Ministerie van OCW

De minister van OCW wil voor jongeren in kwetsbare positie de risico's op uitval beperken en passende begeleiding voor deze jongeren versterken. Daarom hebben burgermeesters en wethouders sinds 1 januari 2017 de taak om de doelgroep jongeren in kwetsbare positie te volgen. Deze taak is bij de trajectbegeleiders belegd.

De startset JIKP die jaarlijks in november geleverd wordt door het ministerie van OCW is bedoeld als bron voor de te monitoren jongeren.

In deze startset die op 1 oktober van ieder jaar wordt aangeboden zitten jongeren in de leeftijdsgroep 16 tot en met 22 jaar. Om de startset op te stellen wordt er door het ministerie gekeken naar het verleden. De ontwikkeling van schoolniveau wordt vergeleken met een jaar daarvoor. Hiermee zijn de gegevens niet altijd actueel.

Komt een jongere eenmaal voor in een startset en valt deze later uit binnen het MBO, dan blijven we deze jongeren zien als kwetsbaar totdat ze 23 zijn geworden of een startkwalificatie hebben behaald.

Actuele informatie uit JVS

In ons registratiesysteem JVS hebben we de beschikking over actuele informatie van jongeren. Voor de groep kwetsbare jongeren gaan we uit van de volgende definitie:

Ooit ingeschreven is geweest op Pro/VSO/VMBO-BB en momenteel niet is ingeschreven of ingeschreven op MBO1/MBO2.

Deze informatie gaat uit van de huidige, actuele situatie.

Monitoren

Niet iedere jongere in kwetsbare positie heeft begeleiding vanuit het RBL nodig. Om te bepalen welke jongeren begeleid moeten worden, 'pellen' we de doelgroep af aan de hand van de beslisboom van Ingrado. Afhankelijk van de situatie van de jongere wordt deze in een categorie geplaatst. Alleen de categorie 'Overig' moet door het RBL worden benaderd.

In onderstaande tabel staan de categorieën van de kwetsbare jongeren weergegeven op 1-10-2022. Dit hebben we gedaan voor zowel de jongeren uit de startsets JIKP als voor de actuele informatie uit JVS.

Omdat er een grote overlap zit in beide bronnen, kijken we naar allebei en halen hier de unieke jongeren uit. Dit zijn er nu 898.

Status op 1-10-2022	Startsets JIKP DUO	Actueel JVS
Startkwalificatie behaald	2.175	554
Schoolinschrijving	1.486	916
Uitkering of inkomen uit werk >€300,-	1.476	1.484
Overig	677	761
Totaal	5.814	3.705

Tot op heden is er nog geen aanpak bepaald voor deze kwetsbare jongeren. In oktober 2022 start een nieuwe collega in de functie van vangnetcoördinator PRO/VSO om extra aandacht te hebben voor deze doelgroep en een aanpak te bepalen.

Overig

In deze tabel zijn de overige RMC-werkprocessen vermeld die in het afgelopen schooljaar in behandeling zijn (geweest) bij een trajectbegeleider.

Werkprocessen die alleen administratief zijn afgehandeld, zijn hier niet in meegenomen.

RMC-werkproces opgepakt door trajectbegeleider	2020-2021	2021-2022
Verzuim 18+ Verzuim door school gemeld aan het RBL	1.449	2.026
Monitoring 18+	6	11
Totaal werkprocessen	1.455	2.037
Totaal jongeren	1.038	1.414

gegevens
per
gemeente

De aantallen van het werkproces Verzuim 18+ is flink gestegen. We zitten op het niveau van vóór corona. De mogelijke oorzaken hiervoor zijn divers. Bijvoorbeeld het beter en/of sneller melden van verzuim door MBO scholen. Maar ook de omslag van online naar fysieke lessen kan hier een rol in gespeeld hebben.

Online onderwijs, begeleiding op afstand en nauwelijks sociale contacten: de coronatijd heeft een enorme stempel gedrukt op de schooltijd van jongeren. Wat zijn daarvan de gevolgen?

We vroegen Marjoke Bakker van het DaVinci College in Roosendaal en Milou van der Meer van Curio Scala in Teteringen naar wat zij op hun scholen merken van de nasleep van corona. Lees het hele [interview hier](#).

In onderstaande tabel staan jongeren met een werkproces In beeld die door de administratie worden gemonitord. Dit zijn VSV'ers die niet bereikbaar zijn of hebben aangegeven niet begeleid te willen worden.

Jongeren met een werkproces In beeld	2020-2021	2021-2022
Aantal jongeren	4.727	4.451

gegevens
per
gemeente

Wanneer jongeren met een In Beeld werkproces langer dan een jaar geen schoolinschrijving hebben, worden ze opgepakt vanuit het project NEET.

NEET (Not in Education, Employment or Training)

Afgelopen schooljaar is het project NEET van start gegaan. NEET is een afkorting voor Not in Education, Employment or Training. In dit project worden jongeren tussen de 18 en 23 jaar zonder werk, onderwijs, startkwalificatie en uitkering benaderd door middel van huisbezoeken. Het bezoek heeft tot doel om jongeren terug naar school, dus naar een startkwalificatie of arbeid te begeleiden. Deze laagdrempelige aanpak is via een pilot uitgevoerd in de gemeente Oosterhout. Na gebleken succes is hiervoor regionale subsidie aangevraagd waardoor de aanpak in de hele regio West-Brabant is uitgerold.

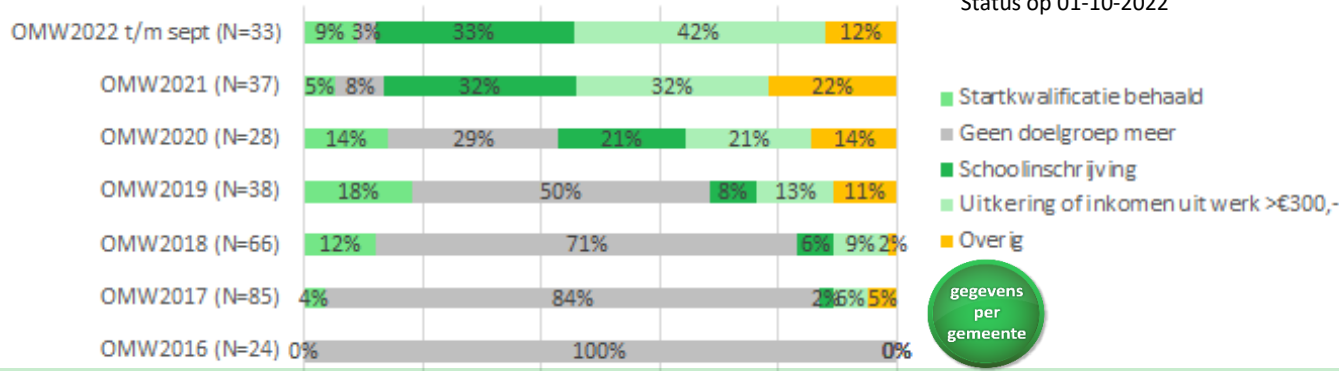
On my way

311

Jongeren hebben in de afgelopen 7 jaar een traject gevolgd van **On my Way**

Als je 18 jaar bent, ben je niet meer wettelijk verplicht een startkwalificatie te behalen. Je mag dan ook gaan werken als je geen startkwalificatie hebt. Maar omdat je mogelijkheden op de arbeidsmarkt beter zijn als je wel een startkwalificatie hebt, stimuleren wij jongeren tot 23 jaar om deze toch te behalen en hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

Tijdens het programma On my Way kunnen jongeren tussen de 18 en 23 jaar (zonder startkwalificatie) deelnemen aan een traject van 8 dagen in 4 weken. Ze volgen een gevarieerd en actief programma waarin jongeren aan de slag gaan met workshops om erachter te komen wie ze zijn, wat ze willen, wat ze kunnen en wat de eerste stap richting toekomst kan zijn. **Kijk voor meer informatie op de website: www.omwwb.nl**

gegevens per gemeente

In het voorjaar 2022 startte in de gemeente Altena de eerste groep On My Way. 10 deelnemers hebben in korte tijd prachtige stappen kunnen maken! Tijdens de afsluiting heeft de wethouder een certificaat uitgereikt aan de zichtbaar trotse deelnemers. Hieraan gaat Altena zeker een vervolg geven. OMW staat voor het najaar van 2022 en het voorjaar van 2023 al gepland.

Ook in de regio's Oost en West hebben in het voorjaar van 2022 volle groepen gedraaid (totaal 23 jongeren). Voor het najaar van 2022 is het voornemen om in beide regio's wederom volle groepen van ongeveer 10 jongeren te draaien.

Daarnaast worden regionaal steeds meer successen en kennis met elkaar gedeeld, zodat we nog meer kunnen halen uit het project OMW. Bijvoorbeeld het opleiden van eigen mensen zodat we zelf trainingen in kunnen gaan zetten voor de hele regio. Ook onderwijsinstelling Curio heeft interesse getoond voor dit project. Zij willen dit project aan de voorkant (op school) gaan inzetten.

De jongeren die hebben deelgenomen aan OMW ervaren het als een project waarbij daadwerkelijk een toegevoegde waarde geleverd wordt bij het zetten van stappen naar een mooie toekomst.

Status op 01-10-2022

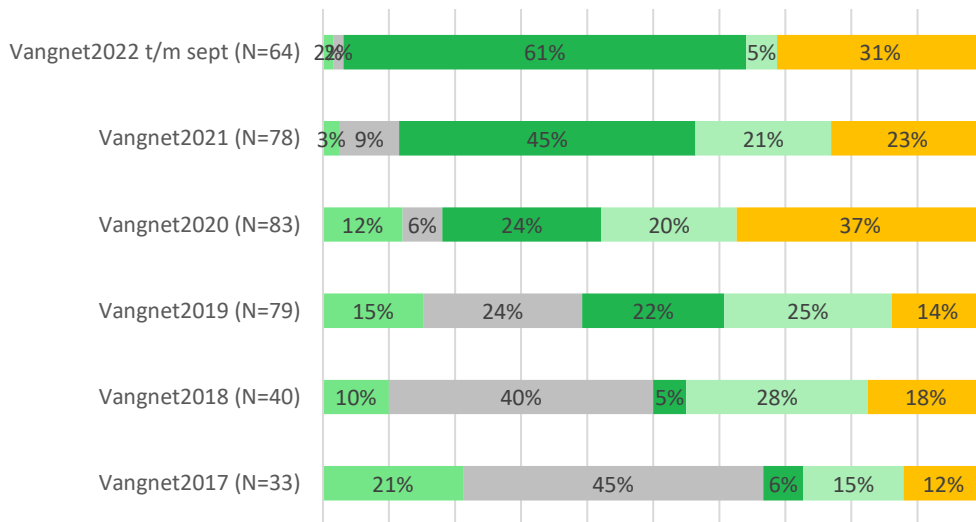
Voor het RBL West-Brabant heeft het creëren van een sluitend regionaal vangnet al jarenlang prioriteit in de aanpak van voortijdig schoolverlaten. We willen iedere jongere in een kwetsbare positie tijdig in beeld hebben. Het RBL, onderwijs, sociaal domein en alle andere partners in de verzuimketen spannen zich in om het recht op onderwijs voor alle jongeren te waarborgen. Daarmee wordt geprobeerd jongeren zoveel mogelijk de kans te bieden om een startkwalificatie te behalen. Als dat niet mogelijk is, kijken we breed naar wat jongeren nodig hebben om een zelfstandige plek in de samenleving te vinden. We leggen verbinding tussen onderwijs, zorg en arbeid. Dit is niet zonder reden: de negatieve maatschappelijke gevolgen van schooluitval zijn veelvuldig en hebben daarnaast een langdurige impact op de loopbaanontwikkeling van jongeren. Met het regionaal vangnet en de ketenaanpak investeren we in de toekomst.

De vangnetcoördinator wordt ingeschakeld als professionals vastlopen bij de begeleiding van moeilijk plaatsbare en kwetsbare jongeren, jongeren met schulden of andere financiële problemen of jongeren met een complexe problematiek in het onderwijs. Voor leerplichtambtenaren, RMC-trajectbegeleiders en ketenpartners fungeert de vangnetcoördinator als vraagbaak en breekijzer voor oplossingen bij complexe casuïstiek. Daarnaast heeft de vangnetcoördinator een belangrijke rol bij het verbeteren van processen met betrekking tot instroom, doorstroom en uitstroom van jongeren in het voortgezet onderwijs en het mbo. De coördinator zorgt voor verbinding tussen grote ketenpartners zoals de samenwerkingsverbanden vo en het mbo en signaleert en escaleert beleidsmatige knelpunten.

Zowel Vangnet als de eerder genoemde NEET en On My Way worden bekostigd vanuit regionale VSV subsidie. Voor alle 3 de trajecten ligt er daarom een risico als het gaat om structurele inzet van deze projecten.

Status op 1-10-2022

- Startkwalificatie behaald
- Geen doelgroep meer
- Schoolinschrijving
- Uitkering of inkomen uit werk >€300,-
- Overig

Voortijdig schoolverlaters (lokale cijfers RBL West-Brabant)

6.454 jongeren (18 t/m 22 jaar) wonen in onze regio zonder startkwalificatie en schoolinschrijving (2020-2021: 5.992), **waarvan:**

1.379

jongeren in schooljaar 2021-2022 in beeld kwamen met een schooluitschrijving en zonder startkwalificatie en daarmee als dreigend voortijdig schoolverlater actief zijn benaderd om te voorkomen dat ze definitief vsv'er worden. (2020-2021: 1.295)

1.037 jongeren van 13 t/m 22 jaar zijn **nieuwe vsv'er in de DUO-meting**: dit zijn jongeren die op 01-10-2020 een schoolinschrijving hadden en op 01-10-2021 geen schoolinschrijving meer hebben en geen startkwalificatie hebben behaald (Bron: DUO RMC Factsheet Schooljaar 2020-2021). Zie voor meer informatie over deze groep de [volgende pagina](#).

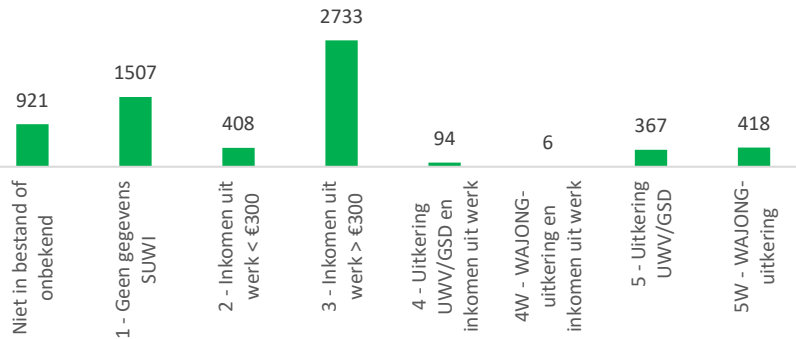
3.231

jongeren **vóór** schooljaar 2021-2022 in beeld kwamen met een schooluitschrijving en zonder startkwalificatie (2020-2021: 3.080).

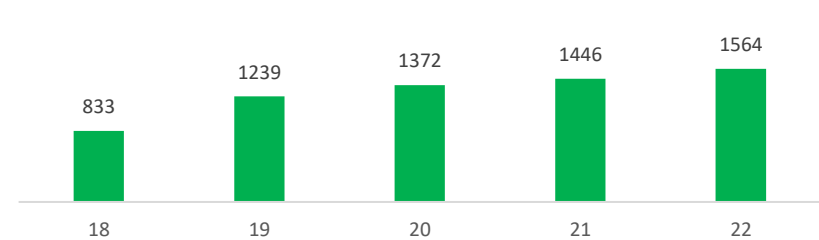
1.844

jongeren hebben geen schoolinschrijving gehad volgens de informatie van DUO (2020-2021: 1.617).

SUWI prioriteit op 05-10-2022 (N=6.454)

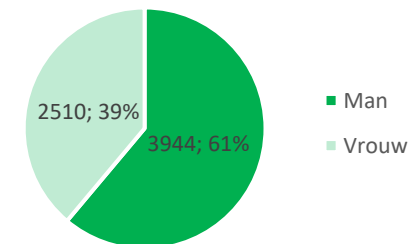
Leeftijd op 05-10-2022 (N=6.454)

1.844 jongeren hebben **nooit eerder een schoolinschrijving gehad** volgens de informatie van DUO. Zij worden daarom door DUO ook niet als vsv'er gezien. (2020-2021: 1.617).

Het grootste deel van deze jongeren woont in de gemeenten Breda (46%) en Roosendaal (10%). Het gaat met name om arbeidsmigranten, buitenlandse studenten en vluchtelingen. Circa 14% van deze groep heeft de Roemeense nationaliteit, 13% de Poolse en 12% de Oekraïense nationaliteit. De meeste jongeren zijn vrij recent in Nederland komen wonen: datum inschrijving in Nederland: 58% in 2022, 23% in 2021 en 9% in 2020.

Geslacht (N=6.454)

VSV-cijfers van het Ministerie van OCW

Het Ministerie van OCW investeert onverminderd in het terugdringen van voortijdig schoolverlaten. Het doel is het aantal vsv'ers terug te brengen naar landelijk maximaal 20.000 per jaar.

De samenwerking tussen de scholen en het RBL West-Brabant en de maatregelen uit het programma 'gehoord, gezien en geholpen worden' dragen er aan bij dat we het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters terugdringen. De grootste groep voortijdig schoolverlaters had als laatste schoolinschrijving een onderwijsinstelling voor middelbaar beroepsonderwijs (MBO). Bij het verder terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters is daar nog de meeste winst te behalen.

	Totaal RMC-regio 34: West-Brabant	Aantal vsv'ers	% vsv	VO	MBO
2016-2017	54.155	954	1,8%	154	800
2017-2018	53.830	981	1,8%	153	828
2018-2019	53.910	1.089	2,0%	152	937
2019-2020	52.871	922	1,7%	100	822
2020-2021	52.269	1.037	2,0%	138	899

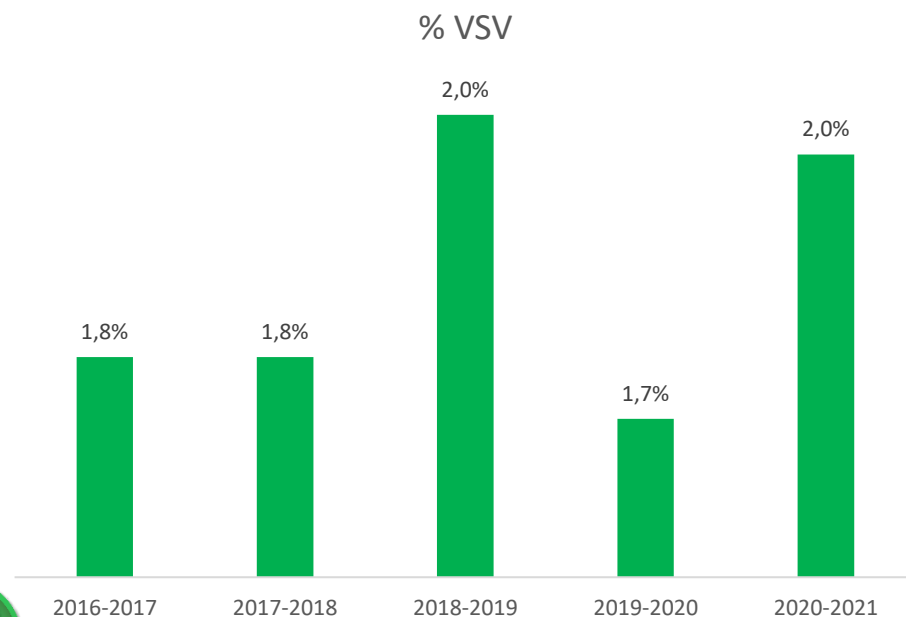
Het landelijk percentage in schooljaar 2020/2021 is 1,87%. Het Ministerie van OCW heeft een landelijk doelstelling van jaarlijks maximaal 20.000 vsv'ers tot 2024.

Zowel het landelijk percentage als het percentage in onze regio is dit jaar gestegen.

Zie eventueel voor meer info: [Voortijdig Schoolverlaten | Thema's | OCW in cijfers](#)

De cijfers over schooljaar 2020/21 zijn de voorlopige cijfers.

Overige taken RBL (1/2)

Naast de inhoudelijke taken die zich richten op het recht op onderwijs en ontwikkeling van jongeren in ons werkgebied, hebben we als RBL uiteraard ook te maken met een aantal randvoorwaardelijke wetgevingen en bijbehorende taken die daaruit volgen. Deze taken zorgen voor de basis op orde. Ook spelen een aantal ontwikkelingen die om inzet vragen. Hieronder volgt een kort overzicht en de hoofdlijnen van hetgeen zich op deze vlakken heeft afgespeeld afgelopen schooljaar. Ook de komende jaren zullen deze taken tijd en aandacht blijven vragen.

AVG

In onze dienstverlening aan jongeren hebben we als RBL dagelijks te maken met het verwerken van veel (bijzondere) persoonsgegevens. Zeker omdat het gegevens betreft van jongeren, hechten wij veel waarde aan het op een zorgvuldige en veilige wijze van verwerken van deze gegevens. We hebben als RBL daarom al sinds jaar en dag veel aandacht voor de AVG en de impact daarvan op ons werk. De huidige inrichting van de GR maakt het echter niet altijd makkelijk om op een werkbare manier aan de eisen te voldoen. Met name de verschillende uitvoeringsniveaus en de daaraan gekoppelde noodzaak tot toegang tot gegevens maken het lastig.

Het afgelopen schooljaar hebben we voorbereidingen getroffen voor een verdere professionalisering om aan de eisen van de AVG te voldoen. Zo is een start gemaakt met het opstellen van een DPIA, zijn de processen vastgelegd in een Verwerkingsregister en worden de processen rondom autoriseren van medewerkers in JVS verder geprofessionaliseerd en gestandaardiseerd. Komende jaren vindt verdere verdieping en verbreding hierop plaats.

WPG

Ook de Wet Politiegegevens is belangrijk in de dagelijkse praktijk van de leerplichtambtenaar, die ook BOA is. Leerplichtambtenaren doen onderzoek naar overtredingen van de Leerplichtwet. Politiegegevens zijn die persoonsgegevens die in dit kader worden verzameld.

In 2022 is er een audit uitgevoerd rondom de WPG. De rapporten hiervan worden opgeleverd op het moment dat we dit jaarverslag opstellen. Uit de audit zal voor elke deelnemende gemeente een beeld ontstaan van op welke punten zaken nog niet goed geregeld zijn.

Elke gemeente stelt hiervoor binnen 3 maanden een verbeterplan op en ziet toe op uitvoering van dit plan. RBL pakt die zaken op die met JVS te maken hebben. Vervolgens dient na 1 jaar een heraudit plaats te vinden.

ARCHIEFWET

Ieder (kalender)jaar stelt de archivaris van de faciliterende gemeente Breda een verslag op van het archieftoezicht RBL. Met het oog op toegankelijk en betrouwbare overheidsarchieven wordt vanuit de provincie ook toezicht gehouden op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen door na te gaan of de wettelijke taken goed worden nageleefd en de juiste maatregelen worden getroffen om risico's op dit gebied tegen te gaan. Dit toezicht wordt uitgevoerd door het Interbestuurlijk toezicht informatie- en archiefbeheer van de provincie Noord-Brabant (IBT). Omdat het oordeel van het IBT in maart 2022 voor het 2^e jaar op rij niet 'voldoende' is, is de GR onder actief toezicht komen te staan. De oorzaak van dit oordeel is met name gelegen in de tijdigheid en formalisatie van de te volgen procedure en niet in de inhoudelijke stappen die ondernomen zijn.

Aan de hand van het toezichtsverslag van de archivaris aangevuld met de aanbevelingen vanuit het oordeel van het IBT, is er een Verbeterplan Informatie- en Archiefbeheer opgesteld. Afgelopen schooljaar heeft de nadruk vooral gelegen op het opstellen van dit plan en het treffen van voorbereidingen. Vanaf de 2^e helft van 2022 (start nieuwe schooljaar) worden de acties in samenwerking tussen de afdeling Kwaliteit van RBL en Documentmanagement (gemeente Breda) tot uitvoer gebracht. Een belangrijk onderdeel van het verbeterplan is het opstellen van een DVO om de kwaliteit te borgen en het inrichten van recordmanagement-faciliteiten binnen JVS.

Overige taken RBL (2/2)

Naast de inhoudelijke taken die zich richten op het recht op onderwijs en ontwikkeling van jongeren in ons werkgebied, hebben we als RBL uiteraard ook te maken met een aantal randvoorwaardelijke wetgevingen en bijbehorende taken die daaruit volgen. Deze taken zorgen voor de basis op orde. Ook spelen een aantal ontwikkelingen die om inzet vragen. Hieronder volgt een kort overzicht en de hoofdlijnen van hetgeen zich op deze vlakken heeft afgespeeld afgelopen schooljaar. Ook de komende jaren zullen deze taken tijd en aandacht blijven vragen.

P&C CYLCUS

In de 2^e helft van het schooljaar heeft de Gemeenschappelijke Regeling meer aandacht gegeven aan de inrichting van de P&C cyclus. Hiermee is het proces beter weggezet, waar door voor de verschillende P&C-producten de input van de klankbordgroep opgehaald kan worden en besluitvorming binnen het bestuur tijdig kan plaatsvinden. De nadruk heeft dit schooljaar vooral gelegen op het verbeteren van het proces. Komend schooljaar is de ambitie om de P&C-documenten ook inhoudelijk tot een hoger niveau te brengen.

JVS3

Vorig schooljaar hebben we de overstap gemaakt van JVS2 naar JVS3. Ondanks dat deze nieuwe versie van ons centraal klantsysteem vele nieuwe mogelijkheden biedt, heeft het veel tijd gekost om hieraan te wennen. Ook afgelopen schooljaar hebben we veel tijd gestoken in het verder verfijnen en inrichten van JVS.

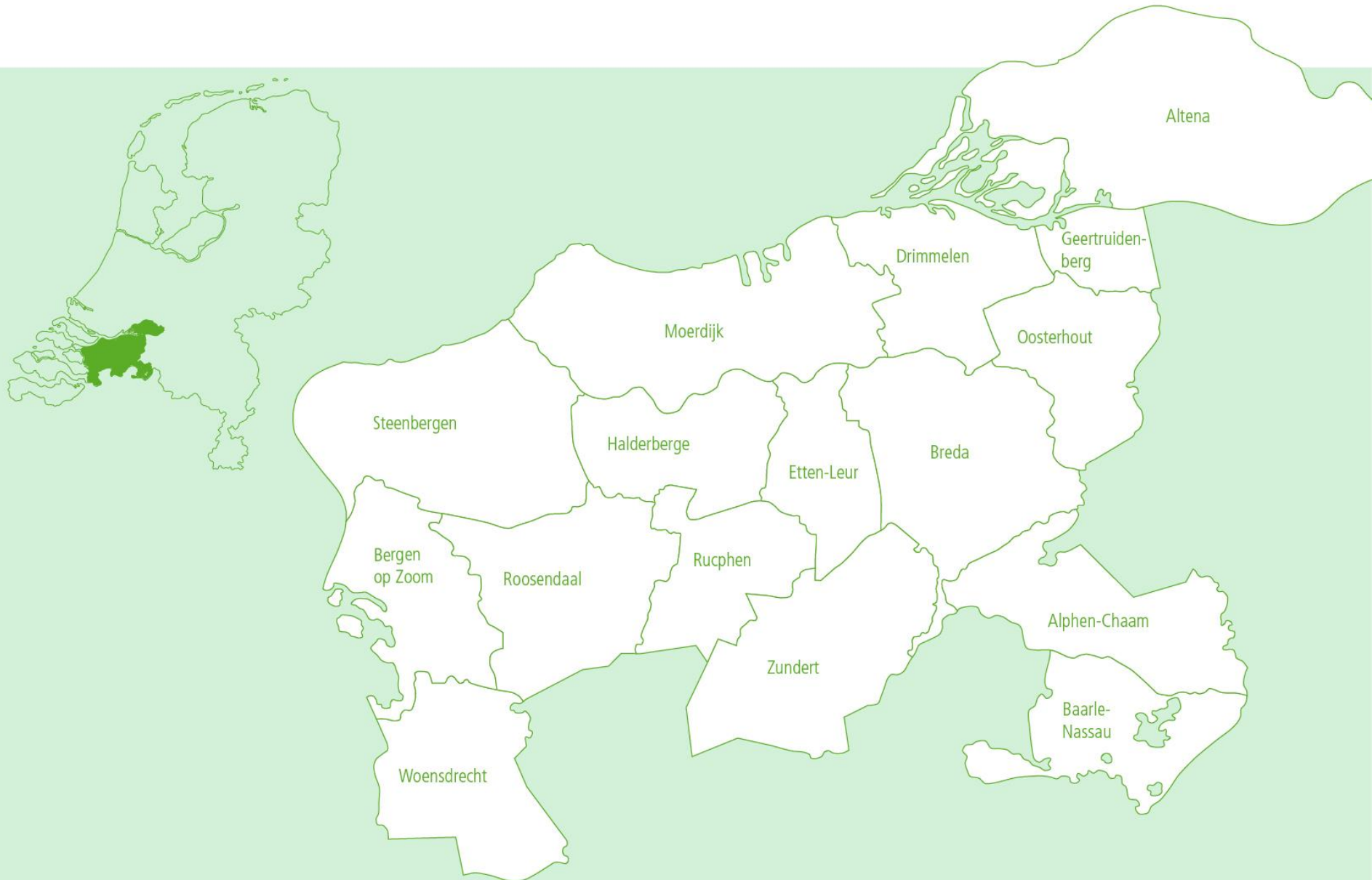
De inrichting is nog niet optimaal en gebruiksvriendelijk. We zijn nog niet tevreden over de dienstverlening en output. Het is complex omdat het direct gelinkt is aan alle wensen en smaken in de regio, maar ook AVG en juiste ICT kennisinrichting speelt hierin een rol. Omdat de inrichting van JVS (té) specialistische ICT-vaardigheden van de kwaliteitsmedewerkers vraagt, hebben we het afgelopen jaar extra ICT-kennis van gemeente Breda ingezet in de vorm van applicatiebeheerders. Met deze verbeteringslag hopen we gebruik te maken van elkaar krachten en kennis maar ook verbeteringslagen te maken

DOORONTWIKKELING GR

De gemeenschappelijke regeling waarmee de samenwerking tussen 16 West-Brabantse gemeenten geformaliseerd is, is ruim 10 jaar oud. Eind 2021 is, na een bestuurlijke evaluatieronde in het kader van het 10-jarig bestaan van het RBL, vastgesteld dat er behoefte is om een doorontwikkelingsproces te starten. Het doel is te komen tot een hernieuwde samenwerking waarin vanuit een herijkte gezamenlijke visie de vertaalslag wordt gemaakt naar een passende organisatie-inrichting. De eerste stap in dit proces is het aantrekken van een Programmamanager om dit proces te begeleiden. Dit is inmiddels gebeurd. Voor het gehele doorontwikkelingsproces wordt een periode van 2 jaar uitgetrokken. De uitvoering gebeurt aan de hand van het bestuurlijk vastgestelde projectplan.

Tabellen uitgesplitst per gemeente

Leerplichtstatus van jongeren in alle aangesloten gemeenten, 01-10-2021

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Leerplichtig	1.129	7.328	719	7.543	21.122	2.921	5.470	2.517	3.383	4.124	6.375	8.481	2.231	2.490	2.325	2.164	80.322
Kwalificatieplichtig	210	1.310	116	1.383	3.799	5.17	1.009	502	579	759	1.122	1.521	404	490	418	382	14.521
Startkwalificatie behaald	448	2.664	219	2.468	9.406	1.102	1.620	810	1.182	1.482	2.032	3.040	837	845	696	861	29.712
Boven leerplichtig	155	1.040	120	1.453	3.762	540	838	413	582	689	1.114	1.657	382	491	501	449	14.186
Totaal 1-10-2021	1.942	12.342	1.174	12.847	38.089	5.080	8.937	4.242	5.726	7.054	10.643	14.699	3.854	4.316	3.940	3.856	138.741
Totaal 1-10-2020	1.898	11.998	1.126	12.487	36.777	5.066	8.776	4.214	5.525	6.997	10.386	14.406	3.730	4.164	3.838	3.773	135.161

In tegenstelling tot voorgaande jaren zien we dat het aantal jongeren in ons werkgebied is toegenomen. Landelijk is een lichte daling te zien in het aantal jongeren van 5 t/m 22 jaar (cijfers CBS, peildatum 1 januari 2022). Ons werkgebied vormt dit jaar dus een uitzondering op de landelijke trend. De stijging van het aantal jongeren zien we in alle gemeenten terug.

Kijken we naar de verschillende categorieën, dan zien we dat de stijging vooral zit binnen de categorieën bovenleerplichtig en startkwalificatie behaald.

Een deel van deze stijging kan verklaard worden door de komst van nieuwkomers. Onder andere Oekraïense vluchtelingen, maar ook (jonge) arbeidsmigranten.

Schoolgaande jongeren naar type onderwijs, 01-10-2021

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Primair onderwijs	673	4.442	360	4.608	12.707	1.759	3.226	1.538	2.066	2.450	3.882	5.157	1.362	1.517	1.232	1.305	48.284
Speciaal onderwijs	21	71	10	145	389	49	126	46	69	68	187	168	53	47	31	37	1.517
Voortgezet onderwijs	516	3.283	282	3.495	10.339	1.321	2.678	1.147	1.514	1.885	2.873	3.798	950	1.108	938	937	37.064
Voortgezet speciaal onderwijs	22	102	9	113	359	64	95	56	34	79	140	138	36	39	40	32	1.358
Middelbaar beroepsonderwijs	226	1.653	135	1.633	3.959	739	1.062	616	758	1.006	1.338	1.886	509	632	516	489	17.157
Totaal 1-10-2021	1.458	9.551	796	9.994	27.753	3.932	7.187	3.403	4.441	5.488	8.420	11.147	2.910	3.343	2.757	2.800	105.380
Totaal 1-10-2020	1.513	9.744	785	10.344	28.735	4.122	7.405	3.549	4.514	5.792	8.598	11.664	2.997	3.439	2.868	2.898	108.967

In deze tabel is te zien in welk type onderwijs de bovenvermelde jongeren uit tabel 1 waren ingeschreven op 01-10-2021.

Wat opvalt is dat de totale populatie jongeren dit jaar met ongeveer 3.000 is toegenomen. Het aantal jongeren dat ingeschreven is op school, is dit jaar echter met 3.000 afgenomen. Vorig jaar zat zo'n 81% van alle jongeren op school. Dit jaar is dat 76%.

We zien dat in totaal wel meer jongeren een startkwalificatie behaald hebben ten opzichte van vorig jaar. Het % van de jongeren met een startkwalificatie dat op school zit is dit jaar 11%. Vorig jaar was dat nog 19%. Jongeren zijn na het behalen van hun startkwalificatie dus relatief vaker iets anders gaan doen. Door aangetrokken arbeidsmarkt is een deel van de jongeren gaan werken in plaats van verder studeren. Ook speelt de aankondiging van het nieuwe stelsel voor studiefinanciering mogelijk een rol. Jongeren nemen een 'tussenjaar' om gebruik te kunnen maken van de betere voorwaarden.

Vrijwel alle typen onderwijs hebben ongeveer evenveel jongeren. De uitzondering hierop betreft MBO. Bij dit type onderwijs zien we een daling van ongeveer 3.000 jongeren ten opzichte van vorig jaar. Er zijn signalen dat het niet kunnen vinden van geschikte stageplaatsen (vanwege de gevolgen van corona) een oorzaak kan zijn waarom studenten hun MBO-opleiding moeten staken.

Werkprocessen 'Absoluut verzuim' naar onderwijssoort, 1-8-2021 t/m 31-7-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Primair onderwijs	3	7	3	6	21		7	2		4	7	10	2	1	4		77
Speciaal onderwijs				2	3				2		2			1	1		11
Voortgezet onderwijs		2		8	8	1	2	2		5	5	5	1		4		43
Voortgezet speciaal onderwijs		1		2	6			2		1		2					14
Middelbaar beroepsonderwijs		4		3	10	2		1	3	1	5	4	2	1	3	1	40
Geen onderwijs	1	43	6	12	47	2	15	15	3	12	16	20	31	7	18	11	259
Totaal 2021-2022	4	57	9	33	95	5	24	22	8	23	35	41	36	10	30	12	444
Aantal leerlingen 2021-2022	3	57	9	32	95	4	22	21	8	22	35	41	36	10	30	10	435
Totaal 2020-2021	3	16	8	17	74	5	20	8	5	9	29	49	14	5	28	9	299
Aantal leerlingen 2020-2021	3	15	7	17	73	5	19	8	5	8	29	48	14	5	28	9	293

Dit jaar zien we een flinke stijging in het aantal werkprocessen voor Absoluut Verzuim. Het grootste deel van de stijging zit bij de jongeren met het type 'Geen onderwijs'. Dit zijn over het algemeen jongeren die nieuw zijn binnengekomen in één van de gemeenten.

54% van deze jongeren betreft Oekraïense vluchtelingen. Deze jongeren hadden uiteraard niet meteen een schoolinschrijving op het moment dat zij in onze regio zijn komen wonen. Vanaf de zomervakantie hebben we deze jongeren actief benaderd om ze zo snel mogelijk op een passende onderwijsplek te krijgen.

Bij de overige onderwijssoorten is verder een daling te zien ten opzichte van vorig jaar. Alleen binnen het Primair onderwijs zien we een stijging.

Werkprocessen 'Absoluut verzuim' naar resultaat, 1-8-2021 t/m 31-7-2022

	Nog Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
(Terug) naar school	1	14	1	3	16	1	5	2	3	11	15	9	21	3	5	1	111
Heeft een vrijstelling (aangevraagd)	1	2	3	8	7	-	3	-	2	-	3	5	1	1	17	6	59
Verhuisd	-	-	-	4	7	-	6	-	-	6	5	5	2	1	2	2	40
Onterechte melding	-	3	-	1	6	1	6	1	-	1	1	1	2	-	1	3	27
Overdracht RMC	-	3	-	4	6	-	-	-	1	1	3	3	2	-	2	-	25
Anders	-	-	1	2	4	1	1	3	-	-	2	-	1	1	-	-	16
Totaal 2021-2022	2	22	5	22	46	3	21	6	6	19	29	23	29	6	27	12	278
Totaal 2020-2021	3	14	8	13	66	5	17	6	5	7	25	43	12	2	24	8	258
Nog lopend 2021-2022	2	35	4	11	49	2	3	16	2	4	6	18	7	4	3	-	166

Deze tabel geeft de werkprocessen 'Absoluut verzuim' weer welke door de leerplichtambtenaren in behandeling zijn genomen en/of zijn afgerond in de periode van 01-08-2021 tot en met 31-07-2022.

Het aantal absoluut verzuim werkprocessen is gestegen t.o.v. schooljaar 2020-2021 en lijkt weer te komen op het niveau van voor de corona periode. Er springen geen specifieke groepen uit bij de absoluut verzuimprocessen.

Een groot deel van deze stijging kan verklaard worden door de komst van Oekraïense vluchtelingen. Sinds februari 2022 hebben diverse gemeenten opvanglocaties geopend waar ook Oekraïense jongeren worden opgevangen. Deze jongeren zijn over het algemeen niet direct op een school ingeschreven. Veel mensen dachten dat het immers om een tijdelijke situatie zou gaan. Net voor de zomervakantie zijn er vanuit de gemeenten acties uitgezet om deze jongeren te benaderen en te helpen met het vinden van een passende onderwijsplek. Dit is ook de verklaring waarom er dit jaar nog relatief veel lopende werkprocessen zijn.

Relatief verzuim naar onderwijssoort, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Primair onderwijs	5	12	1	15	62	11	48	9	6	9	19	30	22	4	11	4	268
Speciaal onderwijs	2	-	1	3	11	2	8	1	3	2	2	1	1	-	-	-	37
Voortgezet onderwijs	26	151	6	265	588	34	155	24	145	107	96	423	70	70	49	38	2.247
Voortgezet speciaal onderwijs	2	7	-	18	54	14	15	12	1	2	11	11	9	-	6	1	163
Middelbaar beroepsonderwijs	7	132	8	98	295	24	63	45	38	66	92	106	18	19	24	11	1.046
Totaal 2021-2022	42	302	16	399	1010	85	289	91	193	186	220	571	120	93	90	54	3.761
Aantal leerlingen 2021-2022	28	225	15	294	763	73	230	73	145	145	171	468	98	74	73	42	2.917
Totaal 2020-2021	42	237	15	398	929	83	239	70	184	176	190	666	99	107	137	63	3.635
Aantal leerlingen 2020-2021	28	177	12	309	697	61	190	57	131	144	159	503	82	84	100	52	2.786

In deze tabel is het relatief verzuim naar onderwijssoort per gemeente te zien.

Het totaal aantal afgehandelde werkprocessen relatief verzuim is dit jaar, na een daling vorig jaar, weer iets gestegen. Deze stijging ligt in lijn met de afnemende corona-maatregelen in de tweede helft van het schooljaar. De online lessen maakten weer plaats voor lessen op school waarbij aanwezigheid weer noodzakelijk én beter te monitoren was. Daarnaast is het voor sommige leerlingen lastig geweest weer de overstap te maken naar fysieke aanwezigheid op school.

De stijging komt tot stand door een toename in het aantal meldingen binnen Voortgezet onderwijs en MBO. Terwijl het aantal meldingen vanuit het Speciaal onderwijs nagenoeg gelijk is gebleven en het aantal meldingen vanuit het basisonderwijs en Speciaal Voortgezet onderwijs juist iets gedaald is. Met de stijging vanuit VO wordt de trend van vorig jaar voortgezet. Het MBO laat echter een kentering zien. Na twee opeenvolgende jaren van daling in het aantal meldingen, is dus dit jaar weer een stijging te zien. De gewijzigde situatie rondom corona ('terug naar normaal') lijkt hier zichtbaar te worden.

Opvallend is echter wel dat deze stijging niet in alle gemeenten zichtbaar is. Binnen 6 van de 16 gemeenten is het aantal meldingen iets gedaald ten opzichte van vorig jaar. Een verklaring waarom deze gemeenten een andere trend laten zien, ligt niet voor handen.

Relatief verzuim naar resultaat, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Terug naar school van herkomst	22	162	10	239	575	44	133	41	123	101	129	282	38	53	39	18	2.009
Ter kennisgeving aangenomen	13	68	1	74	189	19	59	21	42	48	18	194	34	17	21	2	820
Naar een andere school	2	21	1	14	49	4	18	5	4	8	15	15	10	8	5	2	181
Niet verwijtbaar	-	11	-	12	36	6	33	14	1	5	17	4	6	-	3	3	151
Doorverwijzing hulpverlening	-	6	-	2	16	2	2	1	1	2	7	12	5	1	1	4	62
Vrijstelling / schoolvervangend traject	-	6	1	3	23	3	6	0	3	4	6	4	4	2	1	2	68
Buiten de regio verhuisd	-	3	2	1	22	4	-	-	-	4	3	4	1	2	4	2	52
Thuiszitter	1	2	-	6	14	-	-	1	2	-	4	2	1	1	4	-	38
Overig	3	21	1	24	45	1	15	6	13	9	17	44	16	6	8	18	247
Totaal 2021-2022	41	300	16	375	969	83	266	89	189	181	216	561	115	90	86	51	3.628
Nog lopende RV	1	2	-	24	41	2	23	2	4	5	4	10	5	3	4	3	133

Deze tabel is dit jaar nieuw in het jaarverslag. De tabel is opgenomen om inzicht te geven in wat het resultaat is van de interventies die de leerplichtambtenaar heeft ingezet.

Bij ruim 55% van de afgesloten werkprocessen is de jongere na het verzuim weer 'terug gegaan' naar de school van herkomst. Daarnaast is ruim 22% van de verzuimmeldingen afgesloten met 'Ter kennisgeving aangenomen'. Dit betekent dat naar inschatting van de leerplichtambtenaar geen verdere acties nodig zijn. 'Doorverwijzing hulpverlening' wordt in de praktijk alleen gekozen wanneer de leerplichtambtenaar geen andere rol in het proces heeft. De leerplichtambtenaar verwijst dan alleen door. In de praktijk wordt veel vaker een doorverwijzing naar hulpverlening gemaakt, maar als de leerplichtambtenaar ook een inhoudelijke rol heeft, wordt dus voor een ander resultaat gekozen.

Aan het einde van het schooljaar lukt het niet om alle verzuimmeldingen opgelost te hebben. Dat is terug te zien in de 'Nog lopende RV'. Dit heeft te maken met de toenemende complexiteit van de problemen van jongeren.

Luxe verzuim naar onderwijssoort, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Primair onderwijs	1	6	-	13	22	1	8	4	2	9	3	21	4	12	2	2	110
Speciaal onderwijs	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	5
Voortgezet speciaal onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Voortgezet onderwijs	-	6	-	2	12	-	7	-	2	6	-	4	-	1	-	-	40
Middelbaar beroepsonderwijs	-	1	-	1	4	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	9
Totaal 2021-2022	1	13	-	16	39	1	16	4	5	17	4	27	4	13	3	2	165
Aantal leerlingen 2021-2022	1	13	-	16	37	1	13	4	5	17	4	23	3	10	3	2	152
Totaal 2020-2021	-	6	-	10	26	1	6	-	2	9	1	16	1	2	1	1	82

In deze tabel is het luxe verzuim naar onderwijssoort én per gemeente te zien.

Waar we vorig jaar een forse daling zagen in het aantal luxe verzuimers, zien we nu juist een verdubbeling. In 2020-2021 waren er vanwege corona negatieve resiadvisen. In 2022 zagen we vanaf maart de coronamaatregelen teruglopen en werd ook het reizen weer makkelijker. Daarmee samenhangend zien we het luxe verzuim weer oplopen.

De stijging is in alle gemeenten terug te zien. Opvallend is de gemeente Baarle-Nassau. Hier zijn namelijk geen meldingen luxe verzuim ontvangen in het afgelopen schooljaar.

Luxe verzuim naar resultaat, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Terug naar school van herkomst		9		9	20	-	6	1	2	12	3	3	3	9	2	-	79
Niet verwijtbaar		-		-	1	-	8	-	1	-	-	-	1	-	-	-	11
Ter kennisgeving aangenomen	1	2		3	12	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	20
Buiten de regio verhuisd		-		2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Overig		2		2	2	1	1	-	1	1	1	12	-	-	-	2	25
Totaal 2021-2022	1	13	-	16	36	1	16	1	4	13	4	15	4	10	2	2	138
Nog lopend	-	-	-	-	3	-	-	3	1	4	-	12	-	3	1	-	27

Deze tabel is dit jaar nieuw in het jaarverslag. De tabel is opgenomen om inzicht te geven in wat het resultaat is van de interventies die de leerplichtambtenaar heeft ingezet.

Bij luxe verzuim is vrijwel nooit sprake van dat een jongere definitief uitvalt op school of naar een andere school toe gaat. Alleen wanneer er sprake is van verhuizing. De interventie van de leerplichtambtenaar richt zich dus meestal ook niet op het op school houden van de jongere. De acties zijn meer gericht op het afgeven van het signaal (aan ouders) dat dit verzuim niet is toegestaan en om dit soort verzuim in de toekomst te voorkomen.

Niet alle werkprocessen luxe verzuim zijn voor het einde van het schooljaar afgerond. Dit komt doordat het merendeel van deze werkprocessen ook pas zijn opgestart net vóór de zomervakantie.

Percentage verzuim van het aantal werkprocessen verzuim, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Totaal wp's RV en LV 2021-2022	43	315	16	415	1.049	86	305	95	198	203	224	598	124	106	93	56	3.926
Totaal leerlingen 5 tot 18 jaar 2021-2022	1.368	8.812	848	9.077	25.376	3.491	6.575	3.068	4.014	4.957	7.593	10.168	2.679	3.025	2.773	2.602	96.426
Percentage verzuim 2021-2022	3,14%	3,57%	1,89%	4,57%	4,13%	2,46%	4,64%	3,10%	4,93%	4,10%	2,95%	5,88%	4,63%	3,50%	3,35%	2,15%	4,07%
Totaal wp's RV en LV 2020-2021	42	243	15	408	955	84	245	70	186	185	191	682	100	109	138	64	3.717
Totaal leerlingen 5 tot 18 jaar 2020-2021	1.345	8.591	831	8.828	24.986	3.444	6.513	3.037	3.887	4.921	7.425	9.978	2.601	2.955	2.662	2.517	94.521
Percentage verzuim 2020-2021	3,12%	2,83%	1,81%	4,62%	3,82%	2,44%	3,76%	2,30%	4,79%	3,76%	2,57%	6,84%	3,84%	3,69%	5,18%	2,54%	3,93%

Deze tabel geeft de verhouding weer tussen het aantal werkprocessen relatief en luxe verzuim en het aantal leerlingen in de leeftijd van 5 tot 18 jaar. Dit noemen we het verzuimpercentage van het aantal werkprocessen verzuim. Over de totale regio is het percentage gestegen met 0,14%.

Zowel het totale aantal werkprocessen als het aantal leerlingen is gestegen. Het percentage verzuim wisselt per gemeente, bij de ene gemeente is het gedaald, bij de ander gestegen. Hier is geen algemene verklaring voor, het is afhankelijk van beide factoren.

Afhandelingen verzuim, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

		Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Absoluut	Proces-verbaal (incl. aanvullend en melding SVB)	1	-	-	3	2	-	-	1	-	-	-	2	-	2	-	-	11
	Totaal 2021-2022	1	-	-	3	2	-	-	1	-	-	-	2	-	2	-	-	11
	Leerlingen met werkproces(sen)	1	-	-	3	2	-	-	1	-	-	-	2	-	1	-	-	10
	Totaal 2020-2021	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	4
Relatief	Dwang in een civiel kader	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2
	Verwijzing Halt	-	7	-	19	19	-	4	-	6	7	3	12	2	3	6	1	89
	Proces-verbaal (incl. aanvullend en melding SVB)	2	2	-	12	21	2	10	1	1	3	5	7	4	2	4	-	76
	Totaal 2021-2022	2	9	-	31	40	2	15	1	7	10	8	20	6	5	10	1	167
	Leerlingen met werkproces(sen)	2	9	-	27	37	2	12	1	7	10	8	19	6	5	9	1	155
Totaal 2020-2021	2	2	-	26	21	-	8	-	12	9	2	24	6	9	9	-	130	
Luxe	Proces-verbaal (incl. aanvullend en melding SVB)	-	3	-	3	6	-	4	-	2	6	1	6	-	3	-	-	34
	Totaal 2021-2022	-	3	-	3	6	-	4	-	2	6	1	6	-	3	-	-	34
	Leerlingen met werkproces(sen)	-	3	-	3	6	-	4	-	2	6	1	6	-	3	-	-	34
	Totaal 2020-2021	-	-	-	1	5	-	2	-	-	3	-	4	-	1	1	-	17

In deze tabel is te zien welke afhandelingen zijn ingezet bij werkprocessen van verzuim in de periode van 01-08-2021 tot en met 31-07-2022. Voor het eerst is nu ook gekeken naar de afhandelingen bij de werkprocessen absoluut verzuim. Wanneer er minder leerlingen zijn dan werkprocessen, betekent dit dat sommige leerlingen meerdere afhandelingen op hun naam hebben. Hierbij is dus sprake van recidive.

Dit jaar zien we een vrij forse stijging in het aantal afhandelingen ten opzichte van vorig jaar (60% stijging). Wat gezien de MAS eigenlijk best opmerkelijk is. Daarin worden we immers gestimuleerd om eerst zorg in te zetten alvorens te handhaven. Er zijn een aantal deel verklaringen voor de stijging te noemen. In de eerste plaats is het aantal verzuimmeldingen gestegen. Er is immers weer voornamelijk fysiek onderwijs gegeven. Hierbij is verzuim makkelijker te controleren dan bij online-onderwijs. Daarnaast zien we afgelopen jaar door de afname van corona-maatregelen weer meer luxe verzuim. Bij dit type verzuim wordt relatief vaker voor een proces-verbaal gekozen dan bij andere typen verzuim. De afspraak die in de coronajaren gemaakt is om niet te handhaven, gold afgelopen schooljaar niet.

Ook dit schooljaar merken we de gevolgen van de wachtlijsten bij het OM. Deze lijken te zijn toegenomen. Dit vertraagt de voortgang om de jongeren weer terug te begeleiden naar school. Omdat de leerplichtambtenaar in de tussentijd wel betrokken blijft bij de jongere, vraagt dit meer tijd.

Waarschuwingen verzuim, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

		Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Relatief	Mondelinge waarschuwing	1	23	1	23	19	3	25	2	1	10	10	14	7	3	4	1	147
	Schriftelijke waarschuwing na gesprek	-	16	-	16	6	-	7	-	1	7	1	11	7	4	2	-	78
	Schriftelijke waarschuwing zonder gesprek	-	32	-	48	23	2	34	1	26	22	3	55	3	8	2	4	263
	Totaal 2021-2022	1	71	1	87	48	5	66	3	28	39	14	80	17	15	8	5	488
	Leerlingen met werkproces(sen)	1	60	1	82	47	4	60	2	27	36	13	75	17	13	8	4	451
	Totaal 2020-2021	9	50	3	49	236	15	54	9	31	32	38	91	16	14	24	22	693
Luxe	Totaal 2021-2022	-	1	-	-	4	-	2	-	-	5	-	2	2	6	-	1	23
	Leerlingen met werkproces(sen)	-	1	-	-	4	-	2	-	-	5	-	2	2	4	-	1	21
	Totaal 2020-2021	-	1	-	-	14	-	-	-	2	2	-	7	-	-	-	1	27

Verzuim leidt niet altijd tot een proces-verbaal of een HALT-verwijzing. Vaak wordt er een waarschuwing gegeven aan de jongere. Dit kan een mondelinge of schriftelijke waarschuwing zijn zonder een gesprek, of een schriftelijke waarschuwing na een gesprek met de jongere.

Vorig jaar zagen we al een flinke daling in het aantal waarschuwingen. Die trend heeft zich ook dit jaar voortgezet. Het aantal waarschuwingen is ten opzichte van vorig jaar met bijna 30% afgenomen. Als we kijken naar de verschillende gemeenten, zien we dat bij meer dan de helft van het aantal gemeenten een daling in het aantal waarschuwingen te zien is. Er zijn echter ook een aantal gemeenten waarbij de aantallen ongeveer gelijk gebleven zijn. En zelfs 2 gemeenten waar de aantallen relatief veel gestegen zijn.

Net als vorig jaar is een eenduidige verklaring hier lastig voor te vinden. Wat wel opvalt is dat het aantal afhandelingen dit jaar juist flink is toegenomen. Het zou kunnen dat waar vorig jaar, door de situatie rondom corona, nog gekozen werd voor een waarschuwing, dit jaar eerder is over gegaan tot een proces-verbaal of HALT-verwijzing. Dit verklaart echter slechts een deel van de daling. Voor het andere deel is geen directe verklaring voor handen.

Vrijstellingen, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Toekenning artikel 3a	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	4
Toekenning artikel 3b	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	3
Recht op vrijstelling art 5 onder a	3	15	1	29	48	11	20	7	11	24	20	50	16	8	7	7	277
Recht op vrijstelling art 5 onder b	-	9	-	8	3	-	2	1	6	4	3	4	-	5	3	4	52
Recht op vrijstelling art 5 onder c	30	7	129	18	49	1	16	-	11	5	10	95	2	3	343	78	818
Recht op vrijstelling art 5a	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Verlenen vrijstelling art 15	2	1	2	7	17	4	6	2	6	6	6	11	7	1	5	4	87
Totaal 2021-2022	35	34	132	62	118	16	44	11	34	39	39	160	49	17	359	93	1.242
Totaal 2020-2021	43	23	135	70	115	14	39	13	23	37	30	162	41	22	339	86	1.192

Percentage leerlingen dat een vrijstelling heeft	2,56%	0,39%	15,57%	0,68%	0,47%	0,46%	0,67%	0,36%	0,85%	0,79%	0,51%	1,57%	1,83%	0,56%	12,95%	3,57%	1,29%
--	-------	-------	--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------	-------	-------

Gedoogbeschikking	-	-	1	2	29	7	7	3	4	10	9	2	2	3	1	2	82
-------------------	---	---	---	---	----	---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	---	----

De meest voorkomende vrijstelling in de regio (met name Baarle-Nassau, Roosendaal, Woensdrecht en Zundert) is een vrijstelling op grond van artikel 5 sub c, wegens het volgen van onderwijs in het buitenland. Het afgelopen jaar volgden 818 jongeren onderwijs op een school in het buitenland, voornamelijk op scholen in België. Dat verklaart ook het hoge percentage leerlingen met een vrijstelling in de eerder genoemde gemeenten, waar ouders relatief vaker de keuze maken om kinderen in België onderwijs te laten volgen.

Het totaal aantal vrijstellingen is gestegen. Dit is in nagenoeg alle verschillende soorten vrijstellingen te zien. Het meest opvallend is de stijging in de vrijstellingen op grond van artikel 15. Deze jongeren vinden hun plaats in het reguliere of speciale onderwijs niet. Met deze vrijstelling passen we maatwerk toe en worden voor hen mogelijkheden tot ontwikkeling geboden in andersoortige vormen van onderwijs of werk. Deze vrijstelling komt het meest voor in het MBO. Hier zijn nauwelijks mogelijkheden tot overstap naar een andere opleiding (geen tussentijdse instroommomenten). Ook kent het MBO geen speciaal onderwijs of intensievere begeleiding.

Daarnaast is er een stijging in het aantal toegekende vrijstellingen op grond van artikel 5 onder a. We zien steeds meer jeugdigen met complexe problematiek. Samenwerkingsverbanden en speciaal onderwijs stellen steeds meer eisen aan de zorg voor deze jeugdigen. Het is lastig om voor deze jeugdigen passend onderwijs te vinden.

Thuiszitters, langdurig relatief verzuimers naar onderwijssoort, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Middelbaar beroepsonderwijs	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	5
Voortgezet onderwijs	0	0	0	0	18	1	6	1	0	0	3	3	3	0	1	1	37
Primair onderwijs (incl. SBO)	0	0	0	1	1	1	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	9
Voortgezet speciaal onderwijs	0	0	0	0	10	1	5	2	0	0	2	1	0	0	0	0	21
Totaal gemelde langdurig relatief verzuimers 2021-2022	0	0	0	1	31	3	16	3	1	1	5	6	3	0	1	1	72
Waarvan langer dan 3 maanden	0	0	0	1	28	3	11	3	0	1	3	3	1	0	0	0	54
Totaal opgelost in schooljaar 2021-2022 (incl. 18 jaar geworden of verhuisd)	0	0	0	1	15	1	5	1	1	0	3	4	2	0	1	1	35
Actuele langdurig relatief verzuimers 2021-2022	0	0	0	0	16	2	11	2	0	1	2	2	1	0	0	0	37
Totaal gemelde relatief verzuimers 2020-2021	2	3	0	1	38	2	8	3	1	6	6	7	7	0	3	1	88

Op de volgende pagina staat een toelichting op de tabel langdurig relatief verzuimers/thuiszitters.

Langdurig relatief verzuimers naar onderwijssoort, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

De tabel op de vorige pagina geeft het aantal langdurig relatief verzuimers weer. Dit zijn jongeren met een schoolinschrijving die langer dan 4 weken ongeoorloofd hebben verzuimd, ook wel wettelijke verzuimers genoemd. Uit de tabel blijkt dat er in het afgelopen schooljaar in de regio 72 meldingen zijn gedaan. Dit is een daling van 16 ten opzichte van het schooljaar daarvoor.

Hoewel de aantallen per gemeente redelijk overeenkomen met die van vorig jaar, valt dit jaar wederom op dat de verschillen tussen de gemeenten onderling groot zijn. Hier zijn diverse oorzaken voor te benoemen. Zo speelt het meldgedrag van scholen een belangrijke rol. Ook verschilt per gemeente de mate van samenwerking en afstemming tussen de betrokken partners in de verzuimketen. De samenwerkingsverbanden in de regio spelen hier een grote rol in.

Een algemene opmerking bij deze tabel is dat de aantallen weliswaar klein lijken, maar dat de materie hierachter heel complex is. Casussen van thuiszitters zijn over het algemeen lastig op te lossen. Zelfs alleen al beweging krijgen gaat moeizaam. Het vraagt veel tijd en aandacht om het juiste te organiseren, te volgen en te monitoren. Op één casus zit heel veel tijd.

Door minister Wiersma is in zijn brief van maart 2022 aan de Tweede Kamer bevestigd dat de oorzaken van thuiszitten zeer divers zijn. 'Ieder kind dat niet naar school gaat heeft een eigen verhaal'. Die diversiteit zien wij ook in de regio terug in de cijfers over de oorzaak. De meest voorkomende redenen voor thuiszitten in het afgelopen schooljaar hebben te maken met het weigeren naar school te gaan (om allerlei redenen) en psychische klachten of gedrag.

Net zoals de oorzaak in iedere casus weer anders is, verschilt ook de oplossing per jongere. Dit maakt het vaak ingewikkeld en een langdurig proces. We constateren dat er niet altijd binnen 3 maanden een passende oplossing is; van de 72 leerlingen zitten in de regio West-Brabant namelijk 54 leerlingen langer dan 3 maanden thuis.

Het RBL ziet de thuiszitters (in de breedste zin van de definitie) als 'één van haar prioriteiten'. We zijn dan ook erg blij met de plannen van minister Wiersma die hij in zijn eerder genoemde brief van maart 2022 aan de Tweede Kamer toelicht. In zijn brief geeft hij aan dat ondanks alle eerder genomen stappen het resultaat nog niet voldoende is. Er is een trendbreuk nodig door middel van een verscherpte aanpak. De komende periode wordt daarom invulling gegeven aan een aanwezigheidsbeleid. Door te focussen op aanwezigheid op school ligt de nadruk op je welkom, veilig en goed voelen op school. Hierdoor kunnen kinderen zich maximaal ontwikkelen en eventuele problemen in een vroeg stadium worden gesignaleerd. Nadruk wordt gelegd op preventie. Maar als een kind al langer niet naar school gaat, moet een passend aanbod geboden worden om het kind weer zicht te geven op onderwijs. Als RBL onderstrepen we deze ontwikkeling en kijken uit naar de uitrol ervan.

De Projectaanjager Leerplicht is ook dit schooljaar bezig geweest om de thuiszittersaanpak verder vorm te geven. Hiervoor werkt zij samen met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs voor primair en voortgezet onderwijs. Gezien de complexiteit van de materie rondom thuiszitters zullen ook in het volgende schooljaar nog de benodigde acties ondernomen worden. Rekening houdend met de uitgezette actielijnen van de minister.

Elk kwartaal moeten de samenwerkingsverbanden passend onderwijs aan DUO verplicht hun wettelijke thuiszitters melden. Zij doen dit op basis van een uitdraai van RBL West-Brabant. Tegelijkertijd is die uitdraai elk kwartaal een uitstekende gespreksbasis om de voortgang te bewaken en desgewenst en eventueel samen tot nadere actie rondom een casus over te gaan.

Thuiszitters, zorgleerlingen naar onderwijssoort, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Primair onderwijs (incl. SO)	-	8	-	9	9	2	6	2	10	2	7	6	4	5	1	2	73
Voortgezet speciaal onderwijs	-	5	-	2	15	4	5	2	4	2	4	8	1	1	1	1	55
Voortgezet onderwijs	1	15	-	13	39	8	8	5	9	2	17	28	5	8	8	7	173
Middelbaar beroepsonderwijs	-	-	-	1	2	-	3	1	1	-	1	-	-	-	-	-	9
Totaal gemelde zorgleerlingen	1	28	-	25	65	14	22	10	24	6	29	42	10	14	10	10	310
Totaal opgelost in schooljaar 2021-2022	-	18	-	17	36	6	14	2	15	3	17	23	8	8	5	5	177
Nog lopend (actuele zorgleerlingen)	1	10	-	8	29	8	8	8	9	3	12	19	2	6	5	5	133

In deze tabel staan alle zorgleerlingen binnen de Thuiszitters van afgelopen schooljaar

Dit jaar geven we voor het eerst inzicht in deze aantallen. De jaren hiervoor zijn we enkel ingegaan op de wettelijke thuiszitters. Echter de zorgleerlingen zijn er in aantal veel meer. De leerplichtambtenaren zijn een groot deel van hun tijd aan deze zorgleerlingen kwijt. Het doet dus geen recht om ze niet te noemen.

In deze tabel is ook terug te zien dat de materie rondom thuiszitters complex en lastig op te lossen is. Maar liefst 43% van de thuiszitters zijn aan het einde van het schooljaar nog niet opgelost. Deze casussen behoeven dus ook verdere aandacht in het nieuwe schooljaar.

Wat bijdraagt aan de lange doorlooptijden zijn de wachtlijsten waar we in de keten mee te maken hebben. Zoals bijvoorbeeld bij jeugdhulp, veilig thuis en de Raad van de Kinderbescherming. Dit is een knelpunt waar we steeds vaker mee te maken hebben en wat mede ervoor zorgt dat het lang duurt voordat een casus opgelost kan worden.

Overige werkprocessen Leerplicht en/of kwalificatieplicht

	Alphen-Chaam	Atlena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Zorgadviesteam	1	8	1	63	132	20	27	54	10	29	27	30	5	13	32	13	465
Informatie en advies	23	158	35	406	859	98	182	80	151	136	211	572	137	111	138	96	3.393
Monitoring 18-	-	1	-	14	6	-	3	2	9	1	3	36	10	6	2	2	95
Dreigende verwijdering	-	-	-	1	12	1	5	-	1	1	6	2	-	2	-	-	31
Aanvraag extra verlof (>10 dgn)	-	1	-	3	4	3	2	1	-	7	2	6	1	3	1	1	35
Overstap VO MBO	-	124	2	151	279	44	153	53	41	37	126	234	90	41	27	55	1.457
Totaal 2021-2022	24	292	38	638	1.292	166	372	190	212	211	375	880	243	176	200	167	5.476
Leerlingen 2021-2022	21	271	35	541	1.080	149	326	133	172	180	315	727	204	154	167	149	4.624
Totaal 2020-2021	45	124	124	397	963	96	412	95	164	153	249	775	175	134	394	182	4.482
Leerlingen 2020-2021	43	118	117	299	781	74	353	67	133	122	205	596	149	113	366	158	3.694

In deze tabel zijn de overige processen vermeld die zijn afgehandeld in de periode van 01-08-2021 tot en met 31-07-2022.

De stijging van het aantal werkprocessen Zorgadviesteam ligt in lijn met de grotere en complexere problemen die we bij de jongeren terugzien. Er zijn vaker zorgen over leerlingen waar de leerplichtambtenaar bij betrokken wordt. Uiteraard speelt hier ook mee dat de zorgadviesteam-overleggen afgelopen schooljaar vaker door konden gaan omdat de scholen niet / minder gesloten waren vanwege corona.

De daling in het aantal Informatie en advies werkprocessen is te verklaren omdat ouders en scholen minder vragen hebben gesteld rondom de corona situatie. Enerzijds omdat scholen en ouders inmiddels ervaring opgedaan hebben met de situatie rondom corona (men weet beter hoe met situaties om te gaan). Anderzijds hebben de corona-maatregelen in de tweede helft van het schooljaar ook een kleinere rol gespeeld.

Het meest opvallend is echter de stijging in het aantal werkprocessen Overstap VO-MBO. Vorig jaar was hier al een flinke stijging in te zien. Dit jaar is het aantal nog eens verviervoudigd. Dit proces wordt ingezet bij jongeren waarbij er zorgen zijn of zij de overstap van VO naar het MBO wel goed kunnen maken. Dit heeft te maken met de VVA-koppeling en de meldingen die hiervoor in bulk aangemaakt zijn.

Resultaat RMC na begeleiding, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Geen doelgroep meer	-	2	1	10	13	-	1	1	1	1	5	3	3	1	2	-	44
Tijdelijk niet plaatsbaar	1	48	2	28	56	3	19	4	8	3	16	37	6	9	9	3	252
Werk	8	20	3	96	109	21	39	24	21	41	70	101	18	31	23	21	646
Onterechte melding	-	-	-	3	22	-	3	-	-	1	-	2	1	-	-	1	33
Aangemeld opleiding	3	5	1	31	45	4	12	3	15	5	24	30	3	5	3	3	192
Begeleiding beëindigd, zonder opgaaf van reden door cliënt	-	22	1	80	138	13	22	14	12	27	38	63	6	4	15	7	462
Opleiding (continuering of andere)	1	2	1	19	37	5	7	6	3	10	12	15	3	7	13	7	148
Totaal 2021-2022	13	99	9	267	420	46	103	52	60	88	165	251	40	57	65	42	1.777
Totaal 2020-2021	8	46	9	181	419	34	85	20	60	67	91	185	41	50	43	39	1.378
Aantal jongeren 2021-2022	12	93	9	234	395	45	94	47	59	81	149	234	38	55	64	40	1.647
Aantal jongeren 2020-2021	8	44	6	177	388	32	81	20	56	67	89	176	38	47	37	36	1.302
Nog lopend 2021-2022	-	4	-	36	32	4	6	5	14	7	4	37	7	3	7	7	173

Het afgelopen schooljaar zijn bijna 350 jongeren meer begeleid dan het jaar hiervoor. Vrijwel alle gemeenten laten een stijging in aantal zien. Slechts in een enkele gemeente is het aantal vrijwel gelijk gebleven.

Als we kijken naar het resultaat van de begeleiding dan zien we met name een stijging in het aantal jongeren dat is gaan werken. Dit heeft te maken met de krapte op de arbeidsmarkt. Het wordt voor jongeren erg aantrekkelijk gemaakt om te gaan werken. Meer jongeren maken deze switch. Dit is echt een kentering ten opzichte van het schooljaar hiervoor. Daarin zagen we namelijk dat de uitstroom naar werk was afgenomen.

Preventief begeleide jongeren, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Aantal preventief behandelde RMC trajecten 2021-2022	-	3	-	14	12	-	4	1	4	7	5	9	2	5	4	1	71
Aantal preventief behandelde RMC trajecten 2020-2021	1	1	-	8	19	-	6	1	3	6	6	14	1	6	5	2	79

Een deel van de in dit jaarverslag vermelde RMC-trajecten is opgestart in het kader van preventie. Preventie wil zeggen dat een RMC-traject is opgestart terwijl er nog sprake was van een schoolinschrijving. Studenten waarvan duidelijk is dat zij de opleiding niet gaan vervolgen, om wat voor reden dan ook, werden al begeleid door een RMC-trajectbegeleider voordat ze de school daadwerkelijk hebben verlaten. Trajectbegeleiders worden steeds vaker preventief ingezet om uitval te voorkomen en/of een goed vervolgtraject op te starten.

Het aantal jongeren dat preventief wordt begeleid ligt dit schooljaar in de lijn met vorig jaar. Vorig schooljaar zagen we een enorme daling ten opzichte van het jaar daarvoor. Hoewel de aantallen van dit jaar te vergelijken zijn met die van vorig jaar, hebben we nog geen verklaring kunnen vinden voor de enorme daling. Komend schooljaar zal hier aandacht aan worden besteed.

Overige werkprocessen RMC, 01-08-2021 t/m 31-07-2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Monitoring 18+				2	1	1			1		1	2	3				11
Verzuim 18+	9	165	12	215	677	47	126	71	68	69	151	247	34	45	44	46	2.026
Totaal werkprocessen 2021-2022	9	165	12	217	678	48	126	71	69	69	152	249	37	45	44	46	2.037
Leerlingen 2021-2022	7	102	10	153	436	35	92	45	52	54	105	188	28	36	36	35	1.414
Totaal werkprocessen 2020-2021	9	142	5	132	503	39	80	28	33	63	130	164	24	36	32	35	1.455
Leerlingen 2020-2021	8	84	4	102	367	29	57	21	24	40	93	124	17	22	19	27	1.038

In deze tabel zijn de overige processen vermeld die zijn afgehandeld door de trajectbegeleiders in de periode van 01-08-2021 tot en met 31-07-2022.

Er is een flinke stijging te zien in de aantallen ten opzichte van vorig schooljaar. Met name bij het werkproces Verzuim 18+. Dit is gestegen van 1.449 naar 2.026. Daarmee ligt het aantal inmiddels hoger dan voor de coronaperiode. Hoewel de stijging dus fors is, is een eenduidige oorzaak hiervan lastig aan te wijzen. Een aantal onderwerpen spelen hier mee:

- Scholen melden verzuim beter: onze trajectbegeleiders steken veel tijd in de relatie met (MBO)scholen. Zij stimuleren de scholen om meldingen te doen.
- Scholen melden verzuim sneller: een signaal van de trajectbegeleiders van afgelopen jaar is dat zij merken dat scholen bij problemen van een jongere eerder een melding doen. In plaats van zelf met de jongere aan de slag te gaan, wordt de trajectbegeleider in een vroeg stadium ingezet. Mogelijk speelt het personeelstekort op de scholen hier een rol in.
- Fysiek onderwijs: MBO scholen hebben dit schooljaar weer voornamelijk fysiek onderwijs kunnen geven. Tijdens de coronaperiode werd er vooral online les gegeven en zagen we het aantal meldingen vanuit deze scholen dalen. Mogelijk is de stap terug naar fysiek onderwijs voor deze jongeren pittig gebleken en waren zij gewend aan de bijkomende vrijheid van online onderwijs (geen reistijd, mogelijk lesuitval vanwege ziekte van docenten). Maar voor sommige jongeren was les krijgen in een prikkelarme, online omgeving wellicht ook een uitkomst en beter passend voor hen.

De vinger exact op de zere plek leggen is helaas erg lastig in deze.

Overige werkprocessen RMC, Jongeren In Beeld bij administratie

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Totaal
Jongeren met werkproces 2021-2022	34	271	50	466	1289	120	250	98	171	178	339	575	135	155	182	138	4.451
Jongeren met werkproces 2020-2021	33	242	54	445	1448	161	230	81	171	195	306	640	150	226	207	138	4.727

In bovenstaande tabel staan de jongeren met een RMC-werkproces In beeld die gemonitord worden door de administratie.

Deze jongeren hebben eerder een werkproces VSV gehad en zijn benaderd door het RBL. Ze hebben bijvoorbeeld aangegeven dat ze geen behoefte hebben aan begeleiding óf ze hebben niet gereageerd. Deze jongeren horen echter nog wel tot onze doelgroep. Daarom houden we ze inzichtelijk bij de administratie.

De wens is om deze doelgroep periodiek te benaderen. Dat gebeurt tot nu toe echter nog niet. Tenzij ze zelf toch aan de bel trekken óf een jaar of langer geen schoolinschrijving hebben. Dan worden deze jongeren namelijk opgepakt door NEET (Not in Education, Employment or Training). In het schooljaar 2022-2023 wordt een plan van aanpak gemaakt om deze jongeren eerder en proactiever te benaderen.

Eind van het afgelopen schooljaar hebben we al een start gemaakt met dit plan van aanpak door de doelgroep VSV'ers nader onder de loep te nemen. Een deel van deze doelgroep betreft Nieuwkomers (korter dan 3 jaar in Nederland). Uit ervaring is gebleken dat wij vanuit het RBL niet veel voor deze doelgroep kunnen betekenen, aangezien taal een barrière vormt. Omdat wij alleen kunnen zorgen voor een doorverwijzing naar bijvoorbeeld een NT2-opleiding, hebben we ervoor gekozen deze jongeren niet mee te nemen in de standaard VSV benadering. Deze jongeren hebben daarom geen werkproces In Beeld gekregen. Daarnaast hebben we ingericht dat de doelgroep Kwetsbare jongeren automatisch wordt uitgesloten van de standaard VSV benadering. Ook deze jongeren krijgen geen werkproces In beeld meer. Dit verklaart de daling in de aantallen.

OnMyWay, aantal jongeren per gemeente per kalenderjaar 2021 - 2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Niet ingeschreven regio	Totaal
Aantal jongeren OMW kalenderjaar 2021	-	-	1	2	11	1	3	-	1	1	8	6	-	-	-	2	1	37
Aantal jongeren OMW kalenderjaar 2022 t/m sept	-	11	1	4	4	-	-	2	1	1	3	1	-	2	1	-	2	33

In bovenstaande tabel staat het aantal jongeren dat heeft deelgenomen aan On My Way in het kalenderjaar 2021 en het kalenderjaar 2022 tot en met september.

In tegenstelling tot andere tabellen wordt in deze tabel gekeken naar de woongemeente van de jongeren per 1 oktober. Dat verklaart waarom er een aantal jongeren onder de kolom 'Niet ingeschreven regio' staat. Deze jongeren woonden ten tijde van hun deelname aan On My Way wel in onze regio, maar op 1 oktober niet meer.

Vangnet, aantal jongeren per gemeente per kalenderjaar 2021 - 2022

	Alphen-Chaam	Altena	Baarle-Nassau	Bergen op Zoom	Breda	Drimmelen	Etten-Leur	Geertruidenberg	Halderberge	Moerdijk	Oosterhout	Roosendaal	Rucphen	Steenbergen	Woensdrecht	Zundert	Niet ingeschreven regio	Totaal
Aantal jongeren Vangnet kalenderjaar 2021	1	-	-	4	31	5	-	1	3	3	6	9	4	3	-	2	6	78
Aantal jongeren Vangnet kalenderjaar 2022 t/m sept	2	-	-	4	29	3	6	2	4	-	4	2	2	4	-	1	1	64

In bovenstaande tabel staat het aantal jongeren dat is besproken door de Vangnetcoördinator in het kalenderjaar 2021 en het kalenderjaar 2022 tot en met september.

In tegenstelling tot andere tabellen wordt in deze tabel gekeken naar de woongemeente van de jongeren per 1 oktober. Dat verklaart waarom er een aantal jongeren onder de kolom 'Niet ingeschreven regio' staat. Deze jongeren woonden ten tijde van bespreking door de Vangnetcoördinator wel in onze regio, maar op 1 oktober niet meer.

Meest actuele vsv-cijfers van het Ministerie van OCW (1/2)

Alphen-Chaam	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	804	4	0,5%	0	4
2017/2018	822	6	0,7%	0	6
2018/2019	781	5	0,64%	-	-
2019/2020	738	-	0,41%	-	-
2020/2021	742	6	0,81%	0	6

Baarle-Nassau	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	398	8	2,0%	0	8
2017/2018	397	8	2,0%	0	8
2018/2019	402	7	1,74%	-	-
2019/2020	423	5	1,18%	0	5
2020/2021	403	5	1,24%	0	5

Breda	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	13.522	285	2,1%	63	222
2017/2018	13.762	268	1,95%	42	226
2018/2019	13.845	304	2,20%	50	254
2019/2020	13.723	276	2,01%	37	239
2020/2021	13.660	293	2,14%	43	250

Drimmelen	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	2.231	26	1,2%	5	21
2017/2018	2.229	24	1,08%	5	19
2018/2019	2.150	37	1,72%	5	32
2019/2020	2.061	23	1,12%	-	20
2020/2021	2.046	28	1,37%	-	25

Geertruidenberg	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	1.704	24	1,4%	4	20
2017/2018	1.753	24	1,37%	3	21
2018/2019	1.779	21	1,18%	-	20
2019/2020	1.719	27	1,57%	-	25
2020/2021	1.713	29	1,69%	6	23

Moerdijk	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	3.061	45	1,5%	7	38
2017/2018	3.037	45	1,48%	6	39
2018/2019	2.985	37	1,24%	10	27
2019/2020	2.957	43	1,45%	-	41
2020/2021	2.883	54	1,87%	7	47

Oosterhout	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	4.339	89	2,1%	10	79
2017/2018	4.328	87	2,01%	21	66
2018/2019	4.213	81	1,92%	12	69
2019/2020	4.097	84	2,05%	12	72
2020/2021	4.043	111	2,75%	18	93

Bergen op Zoom	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	5.154	109	2,1%	10	99
2017/2018	5.167	106	2,05%	10	96
2018/2019	5.137	127	2,47%	12	115
2019/2020	4.988	100	2,00%	5	95
2020/2021	4.866	100	2,06%	10	90

Halderberge	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	2.250	44	2,0%	6	38
2017/2018	2.226	37	1,66%	10	27
2018/2019	2.235	37	1,66%	-	34
2019/2020	2.198	30	1,36%	-	26
2020/2021	2.193	32	1,46%	-	30

Meest actuele vsv-cijfers van het Ministerie van OCW (2/2)

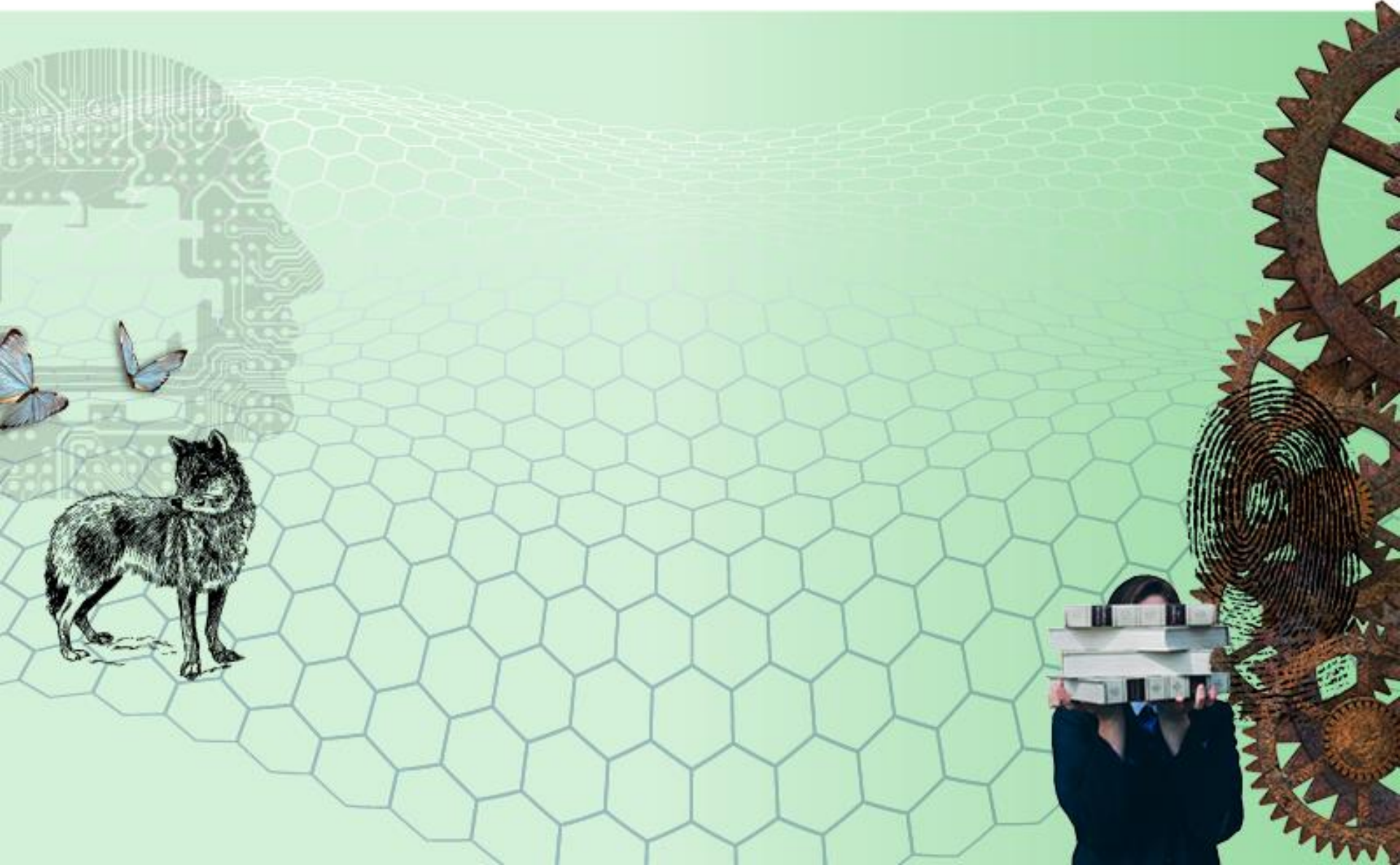
Roosen daal	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO	Steen bergen	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO	Woens drecht	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	5.829	125	2.1%	26	99	2016/2017	1.792	18	1.0%	1	17	2016/2017	1.585	34	2.2%	5	29
2017/2018	5.840	123	2,11%	23	100	2017/2018	1.793	19	1,06%	2	17	2017/2018	1.554	24	1,54%	4	20
2018/2019	5.742	169	2,94%	21	148	2018/2019	1.746	36	2,06%	-	33	2018/2019	1.470	41	2,79%	5	36
2019/2020	5.553	126	2,27%	11	115	2019/2020	1.673	19	1,14%	-	17	2019/2020	1.416	26	1,84%	-	22
2020/2021	5.433	135	2,48%	17	118	2020/2021	1.676	31	1,85%	-	29	2020/2021	1.401	25	1,78%	-	23

Etten-Leur	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO	Rucphen	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO	Zundert	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	3.399	48	1.4%	4	44	2016/2017	1.522	24	1.6%	4	20	2016/2017	1.631	20	1.2%	3	17
2017/2018	3.522	60	1,70%	8	52	2017/2018	1526	37	2,42%	6	31	2017/2018	1579	19	1,20%	3	16
2018/2019	3.580	65	1,82%	7	58	2018/2019	1.459	29	1,99%	-	26	2018/2019	1.533	25	1,63%	7	18
2019/2020	3.561	56	1,57%	7	49	2019/2020	1.447	37	2,56%	-	33	2019/2020	1.446	18	1,24%	-	16
2020/2021	3.578	58	1,62%	9	49	2020/2021	1.420	28	1,97%	-	24	2020/2021	1.403	24	1,71%	-	20

Altena	Totaal	Aantal VSV	% vsv	VO	MBO
2016/2017	4.934	51	1.0%	6	45
2017/2018	4905	65	1,33%	9	56
2018/2019	4.853	68	1,40%	9	59
2019/2020	4.871	49	1,01%	-	45
2020/2021	4.809	78	1,62%	11	67

Bijlagen

Kansen in de bouw voor praktijkgerichte jongeren bij Opleidingscentrum West-Brabant

Sommige jongeren lopen vast in het onderwijs. Bijvoorbeeld omdat ze liever met hun handen werken dan iedere dag in de schoolbanken zitten. Voor Ezra (15), Cyriel (16) en Justin (17) en andere praktijkgerichte jongeren biedt Opleidingscentrum West-Brabant uitkomst. Hier maken ze werk van een toekomst in de bouw. De drie jongeren delen hun verhaal.

Na de basisschool ging Cyriel naar een havo-/vwo-school in Breda, maar daar ging het mis. Hij ging met tegenzin naar school en zat niet lekker in zijn vel. Uiteindelijk liep hij vast. “Samen met een leerplichtambtenaar ben ik gaan bedenken wat ik leuk vind. Ik wilde het liefst met mijn handen werken en leren in de praktijk, zodat je meteen vooruitgang ziet. Zo kwam ik bij Opleidingscentrum West-Brabant terecht.”

Entreeopleiding

Opleidingscentrum West-Brabant in Rijsbergen is gericht op het opleiden van schilders, metselaars, tegelzetters, stukadoors en timmerlieden in de praktijk. In samenwerking met beroepsopleider Curio kunnen praktijkgerichte jongeren en vroegtijdig schoolverlaters hier de entreeopleiding ‘Assistent bouwen, wonen en onderhoud’ volgen. Tijdens de opleiding krijgen de jongeren vooral praktijklessen, aangevuld met basistheorie, zoals Nederlands, rekenen en burgerschap. Na afronding van de opleiding hebben ze een mbo-diploma niveau 1 op zak.

Na een geëscaleerd incident met een leraar kwam Justin thuis te zitten. Samen met een leerplichtambtenaar besprak hij de mogelijkheden om weer naar school te gaan. Maar de hele dag in de schoolbanken zitten, zag Justin niet zitten. En dus koos hij voor de entreeopleiding bij het opleidingscentrum. “Ik had nog nooit gestuukt, maar in de praktijkruimte ben ik gewoon gaan oefenen. Uiteindelijk begon ik het leuk te vinden. Nu heb ik ’s ochtends al zin om hier naartoe te komen.”

Na de entreeopleiding wil Justin doorstromen naar een stukadoorsopleiding op niveau 2 in Bergen op Zoom. Daar heeft hij straks een voorsprong, beseft Justin, als hij bij klasgenoten terecht komt die nog nooit hebben gestuukt. Ook Cyriel wil na een versneld traject door naar niveau 2. “Daarna wil ik gaan werken. Het liefst wil ik uiteindelijk een eigen bedrijf starten. Er is veel vraag naar stukadoors, dus dat moet goedkomen.”

Vertrouwen in de toekomst

Ook Ezra heeft inmiddels alle vertrouwen in zijn toekomst. Dat was op de havo wel anders, vertelt hij. “De hele dag stilzitten en luisteren was niets voor mij. Ik wist al dat ik stukadoor wilde worden, dus ik was totaal niet gemotiveerd.” Omdat Ezra nog geen 16 is, volgt hij eerst een pre-entreeopleiding en loopt hij stage bij het Opleidingscentrum. Hierna wil hij zijn mbo-diploma halen en net als Cyriel een eigen bedrijf starten als stukadoor.

“Hele dagen in de schoolbanken zitten past niet bij deze jongeren,” merkt Demi van Baal van het opleidingscentrum. “Maar ze willen allemaal iets van hun toekomst maken. Hier krijgen ze die kans.” Bij Opleidingscentrum West-Brabant doen de jongeren niet alleen vakkennis op, maar er wordt ook aandacht besteed aan omgangsnormen en werkmoraal, zoals op tijd komen, jezelf afmelden bij afwezigheid en omgaan met anderen. Zo worden ze klaargestoomd voor een mooie toekomst als schilder, metselaar, tegelzetter, stukadoor of timmerman/-vrouw.

De jongeren leren ook van elkaar, vertelt Cyriel. “We geven elkaar tips en helpen elkaar. Iedereen heeft ongeveer hetzelfde verhaal: school is niet de beste keuze, we leren liever door te doen. Dat is fijn aan de opleiding hier. Je komt in de ochtend fris en gemotiveerd naar het opleidingscentrum, volgt even les, en daarna kun je lekker aan de slag. Als je met je handen werkt, zie je meteen resultaat. Dat is een heel ander soort leren, dat mij veel beter ligt. Ik ben hier veel meer op mijn plek dan in de schoolbanken.”

De toestroom van Oekraïense leerlingen: over maatwerk, wachtlijsten en afstandsonderwijs

Interview met leerplichtambtenaren Aukje Mulder, Erica Kamphuis, Erica Knop, Susanne Marijnissen en Renate van Dortmont

Alle kinderen hebben recht op onderwijs. Ook de kinderen die sinds de invasie van Rusland begin dit jaar Oekraïne zijn ontvlucht. Maar hoe organiseer je dat? En wat betekent de massale toestroom van Oekraïense vluchtelingen voor het werk van de leerplichtambtenaren in West-Brabant? Vijf leerplichtambtenaren uit de regio delen hun ervaringen.

“In het begin was het vooral pionieren,” vertelt Erica Kamphuis, leerplichtambtenaar in de niveau 2-gemeenten. “Hoewel het werk op zich niet anders is dan bij andere nieuwkomers, is de situatie natuurlijk wél uitzonderlijk.” Ook nieuwkomers uit andere landen hebben vaak een rugzak, stelt Erica Knop, leerplichtambtenaar in team West. “Maar het verschil is dat de toestroom van Oekraïense vluchtelingen vrij plotseling was én in grote aantallen. Op korte termijn moest er heel veel geregeld worden.”

De projectaanjager van RBL West-Brabant bood rond de zomerperiode iedere gemeente aan om vanuit RBL de Oekraïense leerlingen zonder schoolinschrijving in beeld te brengen en te gaan benaderen en begeleiden naar een schoolinschrijving voor het nieuwe schooljaar. De gemeenten Breda, Drimmelen, Geertruidenberg en later ook Oosterhout gingen hier op in. In team West sloot Erica Knop vanaf het begin aan bij het gemeentelijk crisisonderzoek. De gemeente Altena stelde een coördinator onderwijs voor de Oekraïense leerlingen aan. Renate van Dortmont, leerplichtambtenaar in Altena, sloot aan bij de crisisorganisatie. In de gemeenten Rucphen en Zundert hielden de leerplichtambtenaren de leerlingen zelf in beeld. In Etten-Leur deed het crisisteam dat tot de zomervakantie. Na de zomervakantie hebben de leerplichtambtenaren dit weer opgepakt.

Coulance

De aandacht ging aanvankelijk vooral naar de opvang en het wegwijs maken van de vluchtelingen, vertelt Susanne Marijnissen, leerplichtambtenaar in de gemeente Etten-Leur. “In eerste instantie vroeg het crisisteam ook van ons coulant met meldingen om te gaan vanuit de gedachte: deze opvang is tijdelijk. Daar zat ook het verschil met bijvoorbeeld Syrische vluchtelingen. Het idee was: de Oekraïense gezinnen gaan over een paar maanden weer terug. Dus dan kun je ook coulanter zijn.”

Zeker in het begin hielden ook Oekraïense ouders de boot af, merkte Renate van Dortmont. “Zij zeiden: over een paar weken zijn we weer terug in Oekraïne. Dus naar school gaan in Nederland hoeft niet.” Dat maakte het werk van de leerplichtambtenaren er niet makkelijker op, vertelt Erica Knop. “Als gezinnen graag terug willen en jongeren in Oekraïne een opleiding volgen, dan weet je ook niet altijd waar je goed aan doet.”

Les vanuit Oekraïne

Veel jongeren gaven aan online les te willen volgen vanuit Oekraïne. “Maar dat online afstandsonderwijs wordt vaak aangeboden tijdens de reguliere schooltijden in Nederland,” vertelt Erica Knop. “Dus dan moeten de kinderen fysiek op school zijn, net als andere kinderen in Nederland. Het is lastig uit te leggen als een Oekraïense leerling wél online les zou mogen volgen, en een Syrische of Nederlandse leerling niet.”

Toch zijn er wel een aantal uitzonderingen gemaakt voor leerlingen in het voortgezet onderwijs, vertelt Erica Kamphuis. “Bijvoorbeeld voor jongeren die bijna achttien zijn of in hun eindexamenjaar zitten. Maar we houden ze wél in de gaten, dankzij de goede contacten met de opvanglocaties. Als de jongeren er alsnog een potje van maken, waar we niet van uitgaan, dan gaan ze weer fysiek naar de internationale schakelklas. Daar hebben we duidelijke afspraken over gemaakt.”

De toestroom van Oekraïense leerlingen: over maatwerk, wachtlijsten en afstandsonderwijs

Interview met leerplichtambtenaren Aukje Mulder, Erica Kamphuis, Erica Knop, Susanne Marijnissen en Renate van Dortmund

Uitleg

Vanuit RBL West-Brabant zal er dit najaar een brief worden verspreid in het Oekraïens onder Oekraïense ouders in de regio, met uitleg over de Nederlandse Leerplichtwet. Die wettelijke verplichtingen zijn lang niet altijd bekend, merkt Erica Knop. “In Oekraïne begon de zomervakantie bijvoorbeeld al eerder. Sommige Oekraïense kinderen kwamen in juni al niet meer naar school, terwijl dat natuurlijk niet de bedoeling was. Maar we vonden ook: we moeten ouders eerst duidelijk uitleggen wat er van ze verwacht wordt, voordat we ze eraan kunnen houden.”

Sommige Oekraïense kinderen willen graag naar school, maar staan nog op een wachtlijst. Dat is soms lastig uit te leggen, vindt Susanne Marijnissen. “Niemand had deze massale toestroom kunnen voorzien, dus het is logisch dat er wachtlijsten zijn. Maar dan moeten wij zeggen: uw kind mag geen afstandsonderwijs volgen, maar we hebben ook niets anders.” Toch komt ieder kind uiteindelijk aan de beurt, verzekert Erica Kamphuis. “Iedereen doet zijn uiterste best om de knelpunten op te lossen, maar we roeien met z’n allen met de riemen die we hebben.”

Zorgen

Veel Oekraïense jongeren staan inmiddels ingeschreven op een school. Toch zijn er ook zorgen. De situatie blijft onzeker, zegt Erica Kamphuis. “Hoeveel vluchtelingen komen er nog? En wat doen we straks bij relatief verzuim?” Susanne Marijnissen merkt dat het aantal verzuimmeldingen sinds de start van het nieuwe schooljaar toeneemt. “Onze zorg is nu vooral: veel kinderen hebben nu een inschrijving, maar gaan zij ook daadwerkelijk naar school?”

Aukje Mulder, leerplichtambtenaar in de gemeente Zundert, pleit nadrukkelijk ook voor aandacht voor de langere termijn. Ze vreest dat er kinderen zullen uitvallen met een trauma. “Ze komen uit oorlogsgebied. Sommige ouders zijn achtergebleven in Oekraïne om te vechten aan het front. Wordt er goed gekeken naar het geestelijk welzijn van deze kinderen? In het voorjaar dachten we allemaal dat de opvang voor een aantal maanden zou zijn, maar de situatie is nu weer heel anders.”

Maatwerk

Het vraagt veel maatwerk, vertelt Renate van Dortmund. “Mijn strategie is steeds: blijven motiveren en het gesprek aangaan met ouders. Ieder kind heeft het recht om naar school te gaan.” Dat vraagt soms om *out of the box*-oplossingen, stelt Aukje Mulder. “Maar dat is misschien wel juist onze kracht. Ook in de coronatijd moesten we vaak creatief denken. Bijvoorbeeld als een leerling geen online lessen kon volgen omdat er thuis geen laptop was. Een collega zei ooit: we zijn geen leerplichtambtenaren, maar leerrechtactivisten. Zo zie ik dat ook. Wij maken ons sterk voor het leerrecht van alle leerlingen in de regio, waar ze ook vandaan komen.”

De nasleep van corona: over leerachterstanden, kansenongelijkheid en extra ondersteuning | Marjoke Bakker (Da Vinci College) en Milou van der Meer (Curio)

Online onderwijs, begeleiding op afstand en nauwelijks sociale contacten: de coronatijd heeft een enorme stempel gedrukt op de schooltijd van jongeren. Wat zijn daarvan de gevolgen? Marjoke Bakker, onderwijsmanager bij het Da Vinci College in Roosendaal, en Milou van der Meer, ondersteuningscoördinator en orthopedagoog bij Curio scala in Teteringen vertellen over de nasleep van de coronacrisis.

Hoe was de coronatijd voor jongeren?

Marjoke Bakker: “Vooral de lockdowns waren pittig. Gelukkig bleef het contact met de jongeren goed: geen enkele leerling is onder de radar gedoken. Dat was ook de opdracht die we vanuit de gemeente kregen: houd de leerlingen in beeld. Dat is gelukt. Maar als school voor praktijkonderwijs en vmbo bieden wij vooral toepassingsgericht onderwijs. Onze leerlingen leren vooral in de praktijk. Dat kan eigenlijk niet op afstand.”

Milou van der Meer: “Tijdens de eerste lockdown moest iedereen wennen aan een nieuwe digitale manier van werken, ook de docenten. Online onderwijs bleek niet voor iedereen een goede oplossing. Kwetsbare jongeren hebben we daarom op school opgevangen.”

Marjoke Bakker: “Ook wij hebben ervoor gekozen om jongeren die het nodig hadden, naar school te laten komen. De leerlingen die thuis online onderwijs volgden, waren aangewezen op hun thuissituatie. Sommige leerlingen vonden dat prettig, maar er is ook een grote groep leerlingen geweest die het lastig heeft gehad. Bijvoorbeeld omdat ze in een kleine flat met een huilend broertje in de kamer hun lessen moesten volgen. Bovendien misten de meeste leerlingen hun sociale contacten.”

Is het gedrag van leerlingen veranderd?

Milou van der Meer: “Jongeren zijn over het algemeen heel flexibel. Een grote groep leerlingen was na de lockdowns snel weer gewend aan het schoolritme. Maar er is ook een groep die de draad niet zomaar heeft opgepakt. Veel leerlingen geven aan dat het druk is in hun hoofd. Ze moeten wennen aan de lange dagen op school en de drukte tijdens de pauzes. Ze lijken nu minder goed tegen prikkels te kunnen dan voor de coronatijd. Je hoort vaker: ik zit niet lekker in mijn vel.”

Marjoke Bakker: “Vooral binnen het praktijkonderwijs merken wij dat veel leerlingen moeite hebben met prikkelverwerking. Ze worden sneller boos en kunnen onredelijk zijn. Ze zijn minder verdraagzaam naar anderen toe. Misschien omdat ze tijdens de coronatijd veel op zichzelf waren aangewezen. Daar zetten we nu fors op in. Bijvoorbeeld door rots- en watertrainingen, zodat leerlingen elkaar weer beter kunnen vinden.”

Welke effecten zien jullie nog meer?

Marjoke Bakker: “Corona heeft ook een afstand gecreëerd tussen school en ouders. Zij konden niet op school komen: informatieavonden en oudergesprekken vonden allemaal online plaats. Als school wil je de drempel zo laag mogelijk houden en een band creëren tussen mentoren en ouders, zodat ouders ook durven te bellen als het thuis niet lekker gaat. Maar als ouders niet welkom zijn op school, dan wordt die drempel vanzelf hoger. Gelukkig zien we dat die band zich nu steeds meer herstelt.”

Milou van der Meer: “We merken dat de leerachterstanden van de nieuwe lichter leerlingen die de overstap maakt van de basisschool, gigantisch zijn. Veel kinderen vinden het ook heel spannend om naar de middelbare school te gaan. Dat is wel een zorg. Ze lijken minder weerbaar en ze vinden het lastig om zichzelf te motiveren om naar school te gaan, om ergens voor te gaan.”

De nasleep van corona: over leerachterstanden, kansenongelijkheid en extra ondersteuning | Marjoke Bakker (Da Vinci College) en Milou van der Meer (Curio)

Is de kansenongelijkheid toegenomen?

Milou van der Meer: “Ik denk het wel. Sommige kinderen werden thuis altijd al goed begeleid door hun ouders. Die kregen ook hulp in coronatijd. Maar er zijn ook leerlingen die thuis geen ondersteuning kregen. Bijvoorbeeld omdat hun ouders de Nederlandse taal niet machtig zijn. Die kloof is in coronatijd alleen maar groter geworden.”

Marjoke Bakker: “Ik vermoed ook dat de ongelijkheid is toegenomen. Hoger theoretisch onderwijs, bijvoorbeeld voor vwo-leerlingen, leent zich beter voor online lessen. Maar wij werken vooral toepassingsgericht. De theorie die jongeren leren, passen ze toe in de praktijk. Ze leren door te doen. Dat kan niet zomaar opgevangen worden in de thuissituatie. We merken dat onze leerlingen fysieke uitleg nodig hebben om de stof goed te kunnen doorgronden. We zien nu bijvoorbeeld in de vierde klas dat er veel hiaten zitten, met name in de exacte vakken.”

Wat is er nodig om jongeren goede kansen te kunnen bieden?

Milou van der Meer: “We zetten sterk in op extra begeleiding op school voor alle leerlingen. Sommige ouders kunnen geen huiswerkbegeleiding betalen. Wij faciliteren alles gratis vanuit school. Ik denk dat je op die manier ook de kansengelijkheid kunt bevorderen. Niet alleen op het gebied van onderwijs, maar ook als het gaat om de sociaal-emotionele ontwikkeling.”

Marjoke Bakker: “Ook wij zetten fors in op extra ondersteuning. Jeugdprofessionals van de gemeente lopen bijvoorbeeld met ons mee op school, zodat de lijntjes met leerlingen kort zijn als er extra ondersteuning nodig is. Daarnaast denk ik dat er vooral rust nodig is. Een stabiele omgeving voor de jongeren, thuis en op school. Corona is nog steeds onder ons. Soms vallen lessen uit of kunnen leerlingen niet naar school omdat ze ziek zijn. Dan verlies je weer de structuur, omdat je steeds opnieuw moet gaan kijken: welke mensen heb ik en wat kunnen we bieden? Als je twee weken wiskunde krijgt en dan weer een week niet, dan moet die tijd ook weer ingehaald worden. Dat legt ook weer druk op jongeren. Ik gun ze rust en structuur.”

Het succes van de OZA-route: perspectief voor kwetsbare jongeren vanuit verbinding

Interview met Lazlo van Donkelaar

Hoe krijgen we beweging in de 40 tot 50 complexe casussen per jaar van kwetsbare jongeren die vastlopen in het onderwijs? Die vraag lag in maart 2021 aan de basis van de onderwijs- en zorgroute (OZA-route), een project uit het regionale programma voor de aanpak van voortijdig schoolverlaten. Lazlo van Donkelaar vertelt over de lessen van het pilotproject en het gedachtegoed van de OZA-route. “Als je met elkaar om tafel gaat zitten, aansluit bij de leefwereld van de jongere en vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid *out of the box* durft te denken, dan kom je bijna altijd tot een passend plan.”

Wat was de aanleiding van de OZA-route?

“Jaarlijks lopen tientallen casussen in de regio West-Brabant vast. Het gaat om kwetsbare jongeren die (tijdelijk) niet in het reguliere onderwijs terecht kunnen en tussen wal en schip dreigen te vallen. De OZA-route wordt uitgevoerd door de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, RBL West-Brabant en de betrokken onderwijsinstellingen en jeugdafdelingen van de gemeenten. Met de OZA-route willen we beweging krijgen in deze complexe casussen. Daartoe hebben we een expertteam ingericht met professionals uit de gehele regio West-Brabant die gewend zijn om *out of the box* te denken. In een werkgroep Casuïstiek bijten zij zich vast in een casus en bedenken zij samen een plan: hoe kunnen wij deze jongere een passende plek bieden om te leren en zich te ontwikkelen?”

Hoe is de pilot verlopen?

“In het schooljaar 2021-2022 zijn we begonnen met een pilot waarin 32 casussen zijn besproken. Vanuit alle expertises die we verzameld hadden in het expertteam, bedachten we voor iedere casus een plan op maat, waar nodig buiten de bestaande kaders om, zodat we elke jongere een passend perspectief konden bieden. Dat kan een inschrijving zijn op school, maar ook een zinvolle dagbesteding of een leerwerkplek waar een jongere aan zijn toekomst kan werken. Om ervoor te zorgen dat een jongere daadwerkelijk verder kan, hebben we een werkgroep Realisatie in het leven geroepen.

In deze werkgroep hebben we mensen samengebracht met kennis van bijvoorbeeld de Variawet, de Leerplichtwet en mogelijkheden binnen de zorg en het onderwijs, zodat een plan ook echt uitgevoerd kan worden.”

Wat verklaart het succes van de OZA-route?

“Een van de succesfactoren van de OZA-route is verbinding. In de casussen die bij ons worden aangedragen, zijn per definitie al meerdere partijen betrokken. Vaak zien we dat de betrokken partijen niet goed met elkaar schakelen of onvoldoende in verbinding staan met de jongere en zijn leefwereld. Die verbinding heb je nodig om beweging te krijgen. Je kunt nog zo’n mooi plan bedenken, maar pas als het geaccepteerd wordt, kom je verder. Daarnaast merken we dat het nodig kan zijn om een andere partij aan tafel te brengen, een onafhankelijke actor die nieuw licht werpt op een casus. Zo’n nieuwe partij brengt andere ideeën in en kan moeilijke vragen stellen die eerder misschien onder tafel gehouden werden.”

Wat kunnen we ervan leren?

“Het leereffect van de pilot is enorm. Aan het begin van het pilotjaar hadden we meestal de werkgroep Realisatie nodig om een plan tot uitvoer te kunnen brengen; tegenwoordig kunnen we de meeste casussen verder brengen met de werkgroep Casuïstiek. Het oplossend vermogen van de betrokken partijen wordt steeds groter: je leert steeds meer nieuwe wegen kennen die je kunt bewandelen. Die wegen gaan we nu beschrijven in een routeboek voor professionals in het onderwijs- en zorgveld, zodat we die vaker kunnen gaan toepassen.”

Het succes van de OZA-route: perspectief voor kwetsbare jongeren vanuit verbinding

Interview met Lazlo van Donkelaar

Wat is er nodig om de lessen in de praktijk te brengen?

“Ik denk sowieso bekendheid met wat er is. Als je de mogelijkheden van de Variawet niet kent, kun je deze ook niet benutten. En daarnaast is het nodig om gezamenlijk de verantwoordelijkheid te durven en willen nemen voor kwetsbare jongeren die bedreigd worden in het leren en ontwikkelen. Als een partij alleen naar zijn eigen mogelijkheden kijkt, dan eindigt die vaak met: dat kan ik niet bieden. Soms heb je vier of vijf partijen nodig om een plan te kunnen realiseren. Dat vraagt om lef: durf over je eigen schaduw heen te stappen en toe te geven dat je andere partijen nodig hebt.”

Wat levert het op?

“Als je erin slaagt om een thuiszittende jongere een plek te bieden waar hij gelukkig is en aan zijn toekomst kan werken, dan breng je veel in beweging. De thuissituatie fleurt op, ouders krijgen misschien weer de ruimte om te gaan werken en de jongere krijgt de kans om in de toekomst zelfstandig in zijn eigen levensonderhoud te voorzien. De maatschappelijke winst is enorm. Maar als je alleen kijkt naar de verantwoordelijkheden van een enkele partij, dan zie je die winst niet. Dat is de beperking van het systeem dat we met elkaar in stand houden.

Dus laten we teruggaan naar de bedoeling van het werk, zodat we jongeren een passend perspectief kunnen bieden. Er wordt al snel gezegd: het kan niet. Laten we nu eens beginnen met: het kan wél. Maar niet altijd binnen de eigen context. Je hebt verbinding nodig, met de jongere én met elkaar. Die gedachtegang brengt je veel verder.”

Even voorstellen (1/2)

4 nieuwe collega's bij het RBL

Jaco van Velden, werkzaam bij het RBL sinds juni 2022

Wat is je rol binnen het RBL?

Ik ben Programmamanager Doorontwikkeling RBL. Dat houdt in dat ik in opdracht van het bestuur van RBL het doorontwikkelingsproces begeleid. Doel van de doorontwikkeling is om na 10 jaar RBL samen met de gemeenten de visie en doelen van RBL te herijken en voorstellen uit te werken om waar nodig de organisatie daar op aan te passen.

Wat is je tot nu toe opgevallen binnen het RBL?

De gedrevenheid waarmee iedereen binnen RBL bezig is om jongeren zo goed mogelijk te helpen. Maar ook wel complexiteit van het netwerk aan partners waar de medewerkers van het RBL dat voor elkaar proberen te krijgen.

Als je mag dromen, wat zou je dan willen veranderen waardoor we met het RBL jeugdigen nog beter kunnen helpen richting een duurzame plaats in de maatschappij?

Dan zou ik willen dat er nog meer maatwerk geboden kan worden aan de jongere. Door nog beter samen te werken tussen alle partners die ieder vanuit hun eigen jongeren en hun ouders helpen om mee te kunnen doen. Ieder vanuit hun eigen expertise. Uiteindelijk gaat het er om, om te doen wat nodig is om de jongere verder te helpen.

Janneke Bosselaar, werkzaam bij het RBL sinds januari 2022

Wat is je rol binnen het RBL?

Ik ben projectaanjager voor de niveau 2 en 2a gemeenten. Ik houd me o.a. bezig met het vraagstuk hoe we in samenwerking met alle betrokken partijen binnen de zorg en het onderwijs het aantal Thuiszitters in de regio kunnen verminderen en wat hiervoor nodig is. De vele aspecten van de thuiszittersproblematiek vragen om verbindingen leggen en verstevigen,

signalen opvangen en samen met de betrokken partijen een duidelijke route met werkafspraken maken voor de regio.

Daarnaast jaag ik de verdere implementatie van de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) aan zowel binnen de organisatie als daarbuiten.

In de afgelopen periode ben ik tevens bezig geweest met de rol van het RBL t.a.v. de Oekraïense vluchtelingen.

Ook ligt bij mij de taak om de P&C cyclus van het RBL samen met mijn collega Leslie in te regelen en coördineren.

Wat is je tot nu toe opgevallen binnen het RBL?

Ik zie veel passie en toewijding in het team om “onze” jongeren zo goed mogelijk bij te staan, te helpen naar een passende onderwijsplek en voor hen in de bres te springen.

Er ligt veel werk op het bord bij de medewerkers van het RBL. Ik zie de agenda's uitpuilen met afspraken. Er liggen werkzaamheden te wachten waar behoefte aan is om op te pakken om de kwaliteit van het werk verder te ontwikkelen en vergroten. Een mooie uitdaging vind ik het om hieraan een bijdrage te mogen leveren.

De werkdruk is hoog te noemen met hier en daar extra pieken in het jaar. Dit baart mij wel zorgen.

Als je mag dromen, wat zou je dan willen veranderen waardoor we met het RBL jeugdigen nog beter kunnen helpen richting een duurzame plaats in de maatschappij?

Minder ballast, meer efficiëntie en ruimte om echt volgens de bedoeling te kunnen werken; helpend voor en aansluitend bij de jongere. De MAS vraagt investering in een casus en ik zou wensen dat die tijd en ruimte voor investering er is binnen de caseload van de leerplichtambtenaar; dit verdienen de West-Brabantse kinderen en jongeren!

Even voorstellen (2/2)

4 nieuwe collega's bij het RBL

Leslie Rops, werkzaam bij het RBL sinds februari 2022

Wat is je rol binnen het RBL?

Ik ben kwaliteitsmedewerker. Samen met mijn collega's Marije en Sandra doen wij elke dag onze uiterste best om de randvoorwaarden zo goed mogelijk in te vullen zodat onze collega's hun werk kunnen uitvoeren. Denk aan uniform werken, het opstellen van procesbeschrijvingen en instructies, maken van rapportages, analyseren van gegevens, maar bijvoorbeeld ook het onderhouden van de website.

Wat is je tot nu toe opgevallen binnen het RBL?

Leuke en vooral gedreven collega's die allemaal elke dag een stapje extra willen zetten om de jongeren uit West-Brabant op weg te helpen in hun ontwikkeling. En dat we zelf ook in ontwikkeling zijn. Zo is de rol van lpa / tb de afgelopen jaren erg veranderd. We zijn volop bezig om deze nieuwe rol intern, maar zeker ook extern gestalte te geven met alles wat daar bij hoort. En als ik ook kritisch mag zijn, valt me op dat we nog veel winst kunnen halen met digitaal werken. Dat is efficiënter en duurzamer!

Als je mag dromen, wat zou je dan willen veranderen waardoor we met het RBL jeugdigen nog beter kunnen helpen richting een duurzame plaats in de maatschappij?

Dat we de jongere en zijn behoefte echt centraal kunnen zetten door iedere keer maatwerk te leveren. Dat betekent wat mij betreft minder bureaucratie, meer handelen volgens de geest van de wet en meer vrijheid voor onze collega's om te doen wat helpt. Dat betekent ook gelijke kansen en mogelijkheden voor alle jongeren in West-Brabant.

Marije de Bruijn, werkzaam bij het RBL sinds mei 2022

Wat is je rol binnen het RBL?

Ik ben kwaliteitsmedewerker. Samen met Leslie en Sandra probeer ik ervoor te zorgen dat onze collega's hun werk kunnen doen. Ook proberen we ervoor te zorgen dat dat zoveel mogelijk op dezelfde manier gebeurt, al blijft het werk natuurlijk maatwerk!

Wat is je tot nu toe opgevallen binnen het RBL?

Ik zie dat de mensen die bij het RBL werken, erg bevlogen zijn. Dat vind ik echt heel mooi! De jongere wordt door de meeste collega's echt centraal gezet, precies zoals het hoort, vind ik.

De keerzijde van die bevlogenheid is wel dat we met zijn allen misschien wel meer werk aanpakken dan waar we echt voor aan de lat staan. Hartstikke begrijpelijk en mooi, want we gaan voor die jongere en zetten graag dat stapje extra! In de drukte missen we soms de tijd om even een stapje achteruit te zetten en de ruimte te nemen om te kijken of we zaken misschien anders kunnen organiseren, waardoor we ruimte creëren in ons werk of anders kunnen doen.

Als je mag dromen, wat zou je dan willen veranderen waardoor we met het RBL jeugdigen nog beter kunnen helpen richting een duurzame plaats in de maatschappij?

Meer ruimte, rust en tijd om samen te kijken naar hoe we zaken anders zouden willen organiseren om de jongere nog meer centraal te zetten en dit ook daadwerkelijk te kunnen organiseren. Zodat we nog meer naar de geest van de wet kunnen handelen en de jongeren nog beter kunnen ondersteunen een duurzaam plekje in de maatschappij te vinden.

